

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Jornades d'Integració Social dels Immigrants

FEBRER 1997

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

Programa

20 de març

- 9,00 h. Lliurament de documentació
9,30 h. Benvinguda de l'alcalde de Mataró
Il.lm. Sr. Manuel Mas

Ponències

- 10,00 h. Polítiques d'immigració de la UE
Sra. Concepció Ferrer, eurodiputada
- 10,45 h. La política d'integració social dels immigrants del Govern central. La cooperació amb els ens locals
Sra. Dolores de la Fuente Vázquez, directora provincial de Treball, Seguretat Social i Afers Socials de Barcelona
- 11,30 h. Descans
- 12,00 h. Pla interdepartamental d'immigració de la Generalitat. Cooperació amb els ens locals
Sr. Víctor Bayarri, director general de l'ICASS
- 12,45 h. Les administracions locals i la integració social dels immigrants
Il.lma. Sra. Maite Arqué, diputada presidenta de l'Àrea de Serveis Socials de la Diputació de Barcelona
- 13,30 h. Presentació dels tallers
Sra. Paquiona Floriach, consellera delegada de Sanitat i Serveis Socials de l'Ajuntament de Mataró
- 14,00 h. Pausa per dinar
- 16,30 h. Tallers

1. Informació i assessorament als immigrants
Sr. Josep M. Corral, tinent d'alcalde de l'Àrea de Benestar Social de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

2. Programes integrals municipals d'immigració
Il.lma. Sra. Montserrat Güell i Anglès, presidenta del Consell Comarcal del Tarragonès

3. Educació (infància, adolescents, adults)
Il.lma. Sra. Eulàlia Vintó, 2a tinent d'alcalde de Benestar Social i Educació de l'Ajuntament de Barcelona

4. Formació ocupacional i treball
Il.lm. Sr. Joan Aguado, alcalde de Vilafranca del Penedès

18,30 h. Fi de la primera jornada

21 de març

Ponències

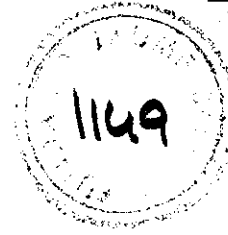
- 9,30 h. El nou reglament de la Llei d'estrangeria
Sra. Lúcia Santos, catedràtica de Dret Internacional de la UAB
- 10,15 h. Tallers
5. Sanitat
Il.lma. Sra. Isabel Brussosa, alcaldessa d'Olot
6. Habitatge
Sr. Jordi Domingo, tinent d'alcalde d'Urbanisme i Habitatge de l'Ajuntament de Rubí
7. Atenció i promoció socials
Il.lm. Sr. Miquel Casadevall, alcalde de Sant Bartomeu del Grau
8. Associacionisme i participació
Il.lm. Sr. Joaquim Rey, president del Consell Comarcal del Maresme
- 12,00 h. Descans
- 12,30 h. Lectura de les conclusions i propostes de treball de cada taller, a càrrec dels presidents i presidentes respectius.
- 13,30 h. Cloenda
- Il.lm. Sr. Josep Grau, alcalde de Mollerussa i president de l'Associació Catalana de Municipis*
- Il.lm. Sr. Manuel Mas, alcalde de Mataró i president de la Federació de Municipis de Catalunya*
- Molt Honorable Sr. Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya*
- 14,00 h. Aperitiu de comiat

integració social

JORNADES

Proposta de document base d'ajuda a la inserció social dels immigrants estrangers

Grup d'immigració de la Federació de Municipis de Catalunya

Presentació

La convivència pluricultural és una qüestió que afecta de manera generalitzada a la població de Catalunya. Per aquest motiu tots els ajuntaments el conjunt d'òrgans i serveis municipals, han de desenvolupar les iniciatives adequades que facilitin un marc de convivència intercultural sense discriminacions per raons d'origen, cultura, creences, sexe, etc...

És necessari coordinar les iniciatives de les diferents àrees municipals entre sí, les de les administracions municipals amb les superiors i amb les associacions que existeixen en la societat civil.

Des de les diferents administracions s'ha generat un marc legislatiu en l'àmbit de la migració extracomunitària:

- *Constitució Espanyola de 1978:*
  - Capítol 1, article 13,1
  - Capítol 2, articles 14 i 16 sobre "Drets i Llibertats".
- *Llei orgànica de juliol/95 dels drets i les llibertats dels estrangers en Espanya.*
- *Reial Decret:*
  - 155/1996 de 2 de febrer pel que s'aprova el reglament d'execució de la Llei orgànica 7/85 sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya.
- *Decret legislatiu:*
  - 17/94, 16 de novembre pel qual s'aprova el text refós 12/83 de 14 de juliol, 26/85 de 27 de desembre i 4/95 de 20 d'abril, en matèria d'assistència i serveis socials.
- *Llei de bases de règim local*
  - Llei capítol III, article 25, 2 k)

Consideracions generals

L'atenció social i la promoció del col·lectiu d'immigrants s'ha de portar a terme en igualtat de drets; la política municipal ha d'estar enfocada cap el concepte de ciutadà. Per aquesta raó entenem que els immigrants estrangers han d'utilitzar els circuits d'atenció al públic i de demandes del ciutadà existents en el municipi¹. Creiem que no és necessari crear serveis específics dirigits només al col·lectiu d'immigrants perquè pensem que aquesta estratègia perjudicaria els processos de socialització en els que es fonamenta la inserció social i laboral de la població estrangera. De tota manera, l'especificitat és un concepte

¹ Principi de "Globalitat i normalitat" recollit en el Document de Manlleu aprovat per la Comissió mixta de l'ACM i l'FMC, amb el títol de "Les Administracions locals davant el fet migratori". 21/3/95.

tècnic/operatiu útil per analitzar les diferents necessitats i particularitats dels col·lectius, essent important establir:

- a) serveis específics que donin resposta a problemes o demandes que no són comunes a la resta de la població:
  - Informació i assessorament jurídic
  - Coneixements bàsics de la llengua i el territori
- b) una adaptació dels serveis "normalitzats" per donar resposta a les necessitats del col·lectiu d'immigrants estrangers.
- c) esforç per part dels serveis "normalitzats" per fer arribar la informació que va generant a "tot" el col·lectiu d'usuaris dins del qual s'han d'incloure, com un element estable, als immigrants estrangers.

Determinar els perfils específics i les necessitats dels diversos col·lectius és una tasca que ens permet conèixer el grau d'inserció en que es troben els immigrants estrangers en un moment determinat. Ens facilita tècnicament i política la planificació de programes i de recursos adequats a la realitat d'aquest col·lectiu, facilitant així l'accés d'aquestes persones als serveis normalitzats de la comunitat.

Els processos d'assentament humà, inclosos aquells en els que intervenen factors multiculturals, precisen de tres components fonamentals que incideixen en l'harmonització de la convivència:

1. Inserció de les persones acabades d'arribar a tots els aspectes de la vida social: treball, habitatge, educació, oci, etc... Aquesta faceta és fonamental, sembla bastant difícil arribar a una integració no conflictiva si la inserció en les diferents facetes no és harmònica i paral·lela en els diversos camps dels que es compon².
2. Factor temps. En les relacions socials una distància generacional suposa canvis significatius. Aquesta és una experiència contrastada en el cent per cent dels processos migratoris. Ser conscients d'això implica:
  - a) una nova perspectiva a l'hora d'avaluar experiències eliminant l'ansietat de pretendre canvis dràstics i el sentiment de "fracàs" que en ocasions es produeix en les actuacions puntuals.
  - b) Des de l'administració pública portar a terme accions a mig i llarg termini que facilitin la convivència, que permetin el progrés socio-econòmic dels components del col·lectiu i la seva inserció en tots els sectors de la societat:
    - evitant la creació de "guetos" (projectes d'habitatge)

---

² Per exemple, si aconseguim una bona inserció escolar dels nens i en canvi, les famílies no tenen una inserció paral·lela en l'àmbit de l'habitatge, l'escolarització i les seves fites se'n ressentiran i, viceversa.

- reforçant la inserció acadèmica dels joves i dels nens i evitant l'absentisme. Fomentar l'accés de tots a l'escola d'adults.
- facilitant l'accés dels immigrants estrangers a l'administració (informació).

c) l'atenció a segones i terceres generacions es fonamental ja que és sobre aquestes en les que recauran els eixos del canvi (autòctons i forans).

d) el sistema educatiu es mostra com un dels prioritari per a la inserció social.

3. Canvi. El canvi social és un factor implícit en l'alteració dels components socials. Modificacions en el paisatge local, en els ambients, en les demandes realitzades a l'administració, són els elements del canvi que apareixen més ràpidament; adaptar-se a la demanda i analitzar els nous components socials han de ser exercicis quotidians de l'administració. Resulta fonamental deixar de plantejar-se el fenomen migratori com un fenomen conjuntural o temporal, és una realitat present en major o menor grau en una gran part dels municipis de Catalunya i de l'Estat espanyol.

Nivells d'actuació

És important tenir en compte que un programa d'actuació amb immigrants estrangers no pot quedar supeditat als serveis socials, ha d'implicar a totes les àrees de l'ajuntament. La immigració no és un fenomen aïllat ni exclusiu de l'àrea de serveis socials, s'ha d'assumir com una realitat comuna que és necessari tractar des de un plantejament globalitzador. És important evitar la duplicitat de serveis.

Els projectes d'actuació haurien de tenir en compte tres aspectes fonamentals:

a) *informació*. Introduir en els diversos departaments municipals la necessitat d'oferir informació als ciutadans d'origen estranger dins els seus fullets normalitzats. Generar informació específica general amb l'objectiu de normalitzar i facilitar les relacions de les persones que acaben d'arribar amb l'administració local i el seu entorn social.

La funció global d'aquests serveis ha de ser analitzar les necessitats socials del col·lectiu, tenint en compte els indicadors relacionats amb el treball, l'habitatge, la salut, la situació legal i l'educació. L'objectiu final seria afavorir una millor i més ràpida integració.

b) *formació. Inicial i continua (permanent)*

1. personal de l'administració pública local
2. personal docent dels centres educatius
3. personal dels serveis sanitaris

c) incidència social:

1. promocionar la participació dels immigrants extracomunitaris en la vida social i comunitària local (festes, sindicats, associacions de veïns, de dones, esportives, etc..).
2. sensibilització de població autòctona respecte de les cultures recent arribades.
3. recolzament a les iniciatives dels diferents grups i associacions d'immigrants estrangers.
4. propiciar sistemes per a fomentar l'habitatge de lloguer i evitar la creació de "guetos".

Objectius

Una part considerable dels immigrants extracomunitaris residents a Catalunya, degut al seu recent procés migratori, a una legislació restrictiva i a la situació socio-econòmica del país, presenten un perfil particular de demandes als serveis socials municipals:

- falta de formació
- dificultats d'inserció laboral
- problemes d'inserció socio-econòmica
- dificultat per a l'obtenció dels permisos de residència i treball
- dificultat d'accés als serveis mèdic-sanitaris.

La gestió municipal haurà d'anar encaminada a possibilitar al col·lectiu d'immigrants extracomunitaris un nivell de vida homologable amb el que mantenen els ciutadans de l'entorn on resideixen. L'àrea de serveis socials dels diferents municipis:

- facilitarà l'acollida a la població acabada d'arribar afavorint una comunicació intercultural: atenció personalitzada i reflexió sobre els problemes plantejats
- orientarà als immigrants per a que accedeixin a la resta dels serveis que ofereix el municipi
- atindrà les problemàtiques socio-familiars que es plantegin en els serveis
- mediarà entre les diverses administracions i serveis per a facilitar la inserció dels immigrants.

Metodologia dels serveis socials

La diversitat i complexitat d'àmbits d'actuació i de problemàtiques plantejades fan que la intervenció per a propiciar una millor integració sigui una tasca interdisciplinària i interdepartamental.

- Adequació dels diversos departaments de serveis socials a la problemàtica del seu entorn
- Anàlisi constant de la situació a nivell individual, familiar i col·lectiu amb la finalitat d'elaborar un diagnòstic i oferir respostes operatives.

integració social

JORNADES

Taller 4

Formació ocupacional i treball

**Ajuntament de
Vilafranca del Penedès**

ÀREA DE BENESTAR SOCIAL

JORNADES

LES ADMINISTRACIONS LOCALS I LA INTEGRACIÓ SOCIAL DELS IMMIGRANTS

Formació ocupacional i treball

**Sr. Joan Aguado i Masdeu
Alcalde de Vilafranca del Penedès**

Formació ocupacional i treball

- 1.- Introducció
- 2.- Inserció social i laboral dels immigrants extracomunitaris. Principals problemes.
- 3.- Estratègies d'actuació futures.

1. Introducció

L'atenció social i la promoció dels col·lectiu d'immigrants estrangers s'ha de portar a terme amb igualtat de drets, evitant caure en actituds que generen relacions de dependència.

Per aquesta raó creiem que els immigrants estrangers han d'utilitzar els mateixos circuits de recepció i d'atenció de la demanda que utilitza la resta de persones de la comunitat.

Per tant, creiem que no s'escau crear serveis específics dirigits tan sols a aquest col·lectiu, perquè pensem que aquesta estratègia perjudicaria els processos de socialització en el que es fonamenta la integració social i laboral de la població immigrant estrangera.

Pensem però, que l'especificitat és un concepte tècnic, útil per analitzar les diferents tipologies de necessitats del col·lectiu.

Considerem que el treball és una necessitat bàsica de les persones, però al mateix temps creiem que es un dret fonamental que garanteix la promoció socio-econòmica dels col·lectives en risc.

Actualment parlar de treball vol dir necessàriament parlar de formació ocupacional, de formació permanent.

Avui dia es difícil plantejar la inserció laboral de qualsevol persona si aquesta no està preparada per competir en el mercat laboral.

Des del punt de vista del treball social amb grups de risc en el municipi de Vilafranca del Penedès, la inserció socio-laboral de les persones en la nostra societat requereix un procés de formació permanent que qualifiqui les persones perquè puguin participar de les possibilitats que ofereix el sistema, tenint en compte, que no totes les persones són susceptibles d'un procés educatiu de formació permanent. Cal mesurar doncs, la capacitat personal i la voluntat per assumir un cert grau de compromís i la responsabilitat que això comporta.

S'ha de tenir en compte a més, que la immigració estrangera extracomunitària a Catalunya, majoritàriament és població exclosa, vol dir, marginada, no tan sols per la seva procedència ètnica sinó perquè a més ha hagut de sortir dels seus països fugint de la pobresa.

Volem remarcar també, que un programa d'actuació amb immigrants estrangers extracomunitaris no pot quedar ancorat en els Serveis Socials si bé es pot concebre a partir d'aquest departament.

Cal per tant, coordinar les iniciatives de les diferents àrees municipals, les d'altres administracions i de les entitats i associacions de la societat civil.

Així doncs, considerem que aquesta actuació ha d'anar totalment lligada a les polítiques socials globals de l'administració local. Per tant, considerem essencial que la Promoció Social i laboral d'aquest col·lectiu sigui incorporada al Pla estratègic de la ciutat.

Aquest plantejament significa tenir clares algunes qüestions fonamentals:

- Coordinació de les diferents àrees municipals, per tant, participació d'aquestes àrees mitjançant plans horitzontals d'actuació tècnico-política.
- Participació de les entitats ciutadanes.
- Promoció de les cultures nou vingudes.
- Sensibilització de la població autòctona respecte de les cultures diferents.

2.- Inserció social i laboral dels immigrants extracomunitaris. Principals problemes.

Un dels principals problemes amb els que es troben els immigrants extracomunitaris, és la precarietat laboral existent. Falten contractes, bàsicament, en aquells sectors on el mercat no té gent. Altres problemes que s'afegeixen són la mobilitat i la llengua. Des de l'Ajuntament de Vilafranca, les línies que s'ha seguit en el tema laboral per a persones immigrants han estat línies globals, es a dir, sense fer cap tipus de diferenciació per raó de nacionalitat.

2.1. Accés al mercat del treball

El circuit que pot seguir qualsevol persona, sigui immigrant o no, quan busca feina, a més a més d'inscriure's a l'oficina de l'INEM, pot apuntar-se a Servei d'Orientació i Inserció Professional (SOIP- Servei Municipal)

En aquest Servei se li ofereix el Servei Català de Col·locació i/o també orientació professional. Aquesta orientació tan pot anar adreçada cap a la formació com a la recerca de treball.

2.2. Ocupació temporal: La verema

La presència massiva, "per sorpresa" de temporers immigrants ens va obligar a abordar el tema l'any 1991.

Es va constituir una comissió integrada per:

- l'Ajuntament
- Sindicats: UGT
CCOO
Unió de pagesos
- Associació de viticultors
- INEM
- Delegació de Seguretat Social
- Delegació Direcció General d'Immigracions
- Delegació Inspecció de Treball
- Càritas

amb una doble finalitat:

- regularitzar la situació del mercat laboral temporal amb assessorament als pagessos i als col·lidors
- organitzar acolliment humanitari

A l'any 1996 van haver 3.168 contractes dels quals 499 eren immigrants, d'acord amb un conveni signat entre sindicats i viticultors.

2.3. Formació

En el tema de formació s'ha seguit la mateixa línia d'atenció global. Dels participants en els cursos de formació professional que va portar a terme l'Ajuntament de Vilafranca, quatre eren immigrants extracomunitaris.

Tot i així, encara hi ha un problema en el que ens trobem que és la llengua. Aquest és un factor fonamental perquè qualsevol persona es pugui integrar. Per aquest motiu, durant l'any 1996, es va portar a terme un programa específic per a dones magribines, anomenat "Programa d'activitats formatives de suport a la inserció socio-laboral de dones magribines", adreçat a totes aquelles dones amb dificultats per aconseguir la inserció socio-laboral, amb l'objectiu d'evitar l'exclusió social i laboral de les mateixes.

Una de les propostes formatives per enguany que vol portar a terme l'Ajuntament de Vilafranca per a dones magribines, es un curs més especialitzat, encaminat cap a l'ocupació, a diferència del de l'any passat on l'objectiu era el de la integració social.

2.4 Legalització

Un dels problemes més difícils d'afrontar en el procés de reinserció laboral és el que deriva dels requeriments de documentació específica demanats per la llei d'estrangeria. Això es concreta amb la documentació que es necessita per a l'obtenció de la tarja d'atur en un primer moment, i en un segon moment, derivat d'això, per a l'obtenció dels permís de treball.

D'aquesta manera, la dificultat de presentació d'alguna documentació legal és, generalment, impediment per a l'obtenció de recursos relacionats amb activitats formatives proposades pels ajuntaments com a suport a la inserció socio laboral d'aquest col·lectiu.

En el marc de les línies polítiques d'actuació del nostre Ajuntament entenem que és prioritari, d'acord amb els criteris de solidaritat i justícia social que segueixen la política local del benestar social, l'atenció d'aquests ciutadans i ciutadanes.

2.5. Dades generals

Disposem d'algunes dades objectives aportades per diferents serveis i entitats que atenen a aquesta població:

- CITE
- Oficina de Col·locació de l'INEM
- Serveis Socials
- Servei d'Orientació i Inserció Professional (SOIP)
Ministeri de Treball i Seguretat Social
- Escoles Públiques de Vilafranca
Padró Municipal

3. Estratègies d'actuació futures.

Principis

- 1) Globalitat: entendre la immigració com un fet inseparable de la realitat socio-política.

Tendències:

- Increment important
- Reagrupament familiar
- Importància segona generació
- Feminització dels col·lectius

- 2) Integració: basada en la multiculturalitat "Som diferents, som iguals".

Tendències:

- Increment intercanvis culturals
- Possibilitat de conflictes
- Necessitat d'augmentar la lluita contra xenofòbia/racisme
- Increment de l'associacionisme

- 3) Democràcia: drets humans, drets dels pobles.

- Igualtat d'accés als serveis
- Drets elementals: Habitatge
Sanitat
Reagrupament familiar
Asil - residència

Objectius prioritàris

1) Normalització/Integració

Àrees prioritàries: Treball
Habitatge
Coneixement entorn-formació

Col·lectius prioritàris: dones i infants

2) Sensibilització/Informació

Àrees prioritàries: Convivència
Prevenió xenofòbia/racisme
Mediació intercultural

3) Xarxes associatives: d'immigrants
d'autòctons
mixtes

JOAN AGUADO
ALCALDE

integració social

JORNADES

Taller 1

Informació i assessorament als immigrants

JORNADES: "LES ADMINISTRACIONS LOCALS I LA
INTEGRACIÓ SOCIAL DELS IMMIGRANTS
Mataró, 20 i 21 de març de 1997

TALLER: **Informació i assessorament als immigrants**
A càrrec del Sr Josep Maria Corral i Belorado, Tinent d'Alcalde de
l'Àrea de Benestar Social de l'Ajuntament de Santa Coloma de
Gramenet

Objectius del taller

- Analitzar el marc teòric i operatiu en els quals cal situar la satisfacció de les necessitats de les persones estrangeres que arriben a les nostres ciutats.
- Revisar i comentar diferents models de serveis i/o d'activitats d'informació i assessorament per a persones estrangeres, que actualment es porten a terme en alguns municipis de Catalunya.
- Proposar reflexions per a encetar un debat sobre el model òptim a desenvolupar per tal de satisfer les necessitats d'informació i assessorament de la població estrangera.

GUIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT DEL TALLER

1. **Introducció** - Les persones estrangeres que arriben a les nostres ciutats tenen sens dubte moltes necessitats derivades del fet d'arribar a una ciutat nova i ben diferent de les ciutats del context d'on provenen. La forma precària com arriben, l'obligació d'establir-se en un hàbitat diferent i de complir certs requisits legals, el desconeixement dels idiomes i dels costums,... fan que una de les primeres necessitats sense cobrir sigui la de la informació i l'assessorament bàsics.

En un context de normalització i globalització, la satisfacció d'aquestes necessitats s'hauria de garantir mitjançant els serveis, programes i activitats que les ciutats ja disposen. No obstant això en algunes ciutats s'han creat centres i/o programes específics per oferir als immigrants informació, assessorament i/o d'altres activitats.

2. **Exposició i revisió de diferents models implementats per algunes ciutats d'arreu de Catalunya, entre ells CIAPE (Santa Coloma de Gramenet).**

3. **Reflexions i/o preguntes per al debat .**

Qui ha de respondre a aquestes necessitats d'informació, i per tant prestar els serveis ?

Estàn els serveis d'informació dels nostres municipis preparats per atendre i solventar les necessitat dels estrangers?

Quins canvis s'haurien de produir en els serveis normalitzats per atendre i entendre les seves necessitats?

Que hi hagin centres d'informació específics nega la possibilitat que puguin accedir als normalitzats si ho desitjen?

Es podria garantir l'accés a la informació en els serveis normalitzats en les millors condicions?

.....

RESTAURANTS MÉS PROPERS A LA SEU DE LES JORNADES

RESTAURANT HOTEL CIUTAT DE MATARÓ

Camí Ral, 648
Tel. 757.55.22

RESTAURANT CAN MANOLO

Pepeta Moreu, 10
Tel. 798.28.92

RESTAURANT ALVARIÑO

Rda. Barceló, 2
Tel. 757.51.93

RESTAURANT EL SETRILL

Camí Ral, 574
Telf. 757.48.86

RESTAURANT MALAMBO

Camí Ral, 538
Tel. 757.90.18

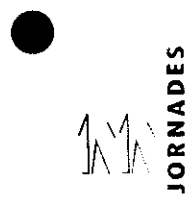
RESTAURANT EL MUNDIAL

Camí Ral, 548
Tel. 798.15.97

integració social

Pla interdepartamental d'immigració de la Generalitat. Cooperació amb els ens locals

- Treballar de comú acord i coordinadament amb les altres administracions públiques i entitats privades que actuen en aquest àmbit.
- Treballar amb objectius a llarg termini, i amb discreció. (La integració dels immigrants s'aconseguirà a poc a poc, treballant eficaçment, i tenint en compte les "seves" necessitats, que no sempre corresponen amb les "nostres").

integració social

JORNADA

Les administracions locals i la integració social dels immigrants

Diputació
de Barcelona

LES ADMINISTRACIONS LOCALS I LA INTEGRACIÓ SOCIAL DELS IMMIGRANTS.

El fet migratori no és, al nostre país, si fem atenció a les xifres, un fenomen de la importància que presenta a d'altres països europeus, però és sense cap mena de dubte un fet social de gran rellevància.

El futur de la convivència ciutadana i fins i tot l'esdevenidor dels drets democràtics pot dependre de la manera com encarem i atenguem les demandes que aquest fenomen presenta i que, reconeixem-ho, s'incrementaràn poc o molt en els anys a venir.

Catalunya té una llarga tradició d'acolliment de poblacions vingudes d'altres terres per fer d'aquesta la seva. Aquest és un dels nostres actius més importants. Tot i que els nostres nous ciutadans procedeixin de països geogràficament i culturalment més allunyats de nosaltres que en el passat aquesta tradició ens ha de permetre de sortir-nos-en.

La feina que ens hem imposat des de les administracions locals consisteix en crear les condicions socials, polítiques i administratives per tal de que el procés d'adaptació i de participació dels immigrants en la nostra societat que hi han arribat o que puguin arribar en el futur es faci de forma positiva.

La història de la immigració extraeuropea al nostre país és relativament curta. Molts països amb els quals compartim el repte de la construcció de la Unió Europea, en tenen una experiència més llarga.

Ens cal aprendre d'aquesta experiència, aprofitar-ne els èxits i mirar de millorar les coses que no han funcionat tan bé, i per aprendre'n ens cal encoratjar la presència de tècnics i responsables polítics als fòrums internacionals, especialment als organitzats per la Unió Europea i el Consell d'Europa.

Som encara en una situació que ens permet conduir el procés de manera positiva i enriquidora, evitant la constitució de

Diputació
de Barcelona

comunitats separades per raó de procedència, de llengua o de religió.

Creiem també que, sense voler restar importància al que les altres administracions públiques poden fer i fan eficaçment, les administracions locals junt amb les entitats ciutadanes, tenen un pes primordial en conduir el procés d'acolliment i d'integració.

D'una banda la comunitat local on es viu és l'àmbit amb el qual hom es pot identificar en primer terme. A més, les administracions locals solen ser la primera porta on l'immigrant truca, les primeres que detecten la seva arribada o constaten les condicions en les quals viu.

Ara bé, de quina forma ens plantejem la integració des de les administracions locals? Em caldrà definir en primer lloc com entenem nosaltres el terme integració. En aquest aspecte em remeto al document de Manlleu LES ADMINISTRACIONS LOCALS DAVANT DEL FET MIGRATORI, que constitueix la base de la nostra filosofia d'acció. Integració és, per a nosaltres, el procés mitjançant el qual es propugna la participació dels immigrants en la societat receptora. Partint del reconeixement i el respecte de les diferències culturals, ètniques, religioses...

La nostra voluntat és la de donar a tothom la possibilitat de formar part d'un mateix teixit social, que té uns valors comuns, als quals els individus s'adhereixen, reforçant-los però també fent-los més rics amb noves aportacions des de la pròpia cultura. Aquest diàleg de cultures que construeix un marc de referència vàlid per a tots i al qual anomenem interculturalitat és la base del respecte a la diversitat i la garantia de la convivència.

enguany celebrem l'Any Europeu Contra el Racisme, la Xenofòbia i l'Antisemitisme, no cal dir que la Diputació de Barcelona s'ha adherit de forma entusiasta a aquesta iniciativa, adoptada per resolució del Consell de Ministres de la Unió Europea.

Diputació
de Barcelona

La nostra visió del que ha de ser la lluita contra el racisme, que podria arribar a ser el principal obstacle per a realitzar el nostre model de societat integrada, i una veritable amenaça als valors i drets democràtics, participa de la necessitat d'emprendre campanyes didàctiques per a educar la nostra societat en el respecte a la diversitat, ajudant a crear opinions positives i bones pràctiques, però també participa de la necessitat de crear una societat acollidora per a tothom lluitant contra l'atur, la pobresa urbana creixent, la falta d'oportunitats per als joves. Hem d'arrencar les arrels d'un malestar social que podria, indegudament, trobar en la presència dels immigrants una explicació als mals d'alguns sectors de la població particularment desfavorits.

Cal doncs, atacar els problemes de fons de la nostra societat: la precarització i l'escassetat del treball, les dificultats per aconseguir un habitatge digne, les mancances que pugui presentar el sistema educatiu, el sistema sanitari, els serveis socials, tot allò que afecta la qualitat de vida dels ciutadans.

Algunes d'aquestes coses són competència de les administracions locals, algunes formen part de les responsabilitats d'altres administracions.

Podem dir que moltes de les mesures que hem de prendre per aconseguir la integració efectiva dels immigrants a la nostra societat les hauríem d'aplicar igualment per mantenir la cohesió social.

Per tant, pensem que la millor manera com les administracions locals poden fer front a aquest repte és mitjançant un punt de vista globalitzador i horitzontal.

Amb això volem dir que s'ha de tendir a que els immigrants accedeixin als serveis i prestacions municipals de la mateixa manera que la resta dels ciutadans, amb plenitud de drets i amb les mateixes obligacions. Les administracions locals ens hem d'ocupar a resoldre els problemes d'accessibilitat que puguin tenir els diferents col·lectius, posant en marxa

Diputació
de Barcelona

projectes específics amb l'objectiu de facilitar la incorporació als serveis normalitzats. D'aquesta premisa es desprèn, a més, que facilitar aquesta accessibilitat no és la feina únicament d'un sol Departament, no compet únicament a serveis socials o a educació, per exemple, sinó que és la responsabilitat, o hauria d'ésser-ho, de tot el consistori que oferís un Pla Global d'actuació, que de forma horitzontal impliqués a tots els departaments municipals per tal de portar a terme amb èxit aquesta política d'integració social dels immigrants.

Per dur a terme aquesta estratègia d'acció caldria doncs un enfoc interdepartamental i el disseny d'un Pla Integral que mobilitzés tots els recursos existents cap a aquesta finalitat.

De la mateixa manera pensem que cal coordinar les diferents administracions l'establiment d'una estreta col.laboració mitjançant el diàleg i el consens permetrà harmonitzar les polítiques i les actuacions en matèria d'immigració, per aprofitar al màxim els recursos, evitant contradiccions, unificant criteris i cobrint els buits que es puguin produir entre els àmbits d'actuació i competències de les diferents administracions.

Les polítiques d'integració social dels immigrants no poden ser un afer exclusiu de les administracions. Cal comptar amb la participació i el suport de la població autòctona. Si, per exemple, estimem recomanable la participació dels immigrants en les associacions i les activitats organitzades per col.lectius de la població autòctona, des de la Diputació de Barcelona es recomana fer també una política de sensibilització de la població autòctona que faciliti l'acolliment i la participació dels immigrants en totes les activitats socials.

Cal afavorir la decisió dels immigrants a participar però també la disposició dels autòctons a acollir. Cal doncs una política, pedagògica, si em permeteu el terme, que fomenti entre la població autòctona la visió de la diversitat com un

Diputació
de Barcelona

fet positiu i La cooperació entre tots els membres de la nostra societat com un fet desitjable.

Els immigrants han de ser vistos com a ciutadans amb tots els seus drets, evitant però l'adopció d'actituds paternalistes, que els generin dependència cap a les administracions.

Hem de considerar els immigrants com ciutadans que necessiten informació per fer front als reptes que els presenta una societat molt diferent a la d'origen, reptes als quals podran fer front des de l'experiència i des de la pròpia presa de decisions. En cap cas els hem de convertir en ciutadans permanentment tutelats.

Per això creiem que és útil potenciar les associacions d'immigrants que garanteixin el debat de les seves propostes i afavoreixin el sorgiment de líders associatius escollits democràticament que esdevinguin interlocutors vàlids per a les administracions.

Pensem però que és el moment de començar a anar més enllà en aquesta línia d'actuació, si volem fomentar la plena participació dels immigrants en totes les facetes de la vida social, si pretenem considera-los com a ciutadans amb igualtat de drets i obligacions ha arribat el moment de començar a considerar establir mitjans per a permetre la seva participació política, el dret a escollir i ser escollits a les eleccions, inicialment a escala local, com a mitjà per a aconseguir la plena integració.

Si bé les lleis actuals no despleguen les condicions necessàries que els permetin exercir el dret al vot i a la participació política cal començar a donar passes en aquesta direcció, si que hem de fer pressió des de les administracions locals perquè les normatives legals canviïn i ho permetin.

Si en algun moment d'aquesta exposició he assenyalat algun aspecte intranquilitzador voldria concloure el meu parlament de forma positiva perquè penso i sento que tenim prou arguments per veure el futur d'aquest caire.

Diputació
de Barcelona

He fet més d'una referència a la necessitat del consens, penso que a Catalunya estem construint aquest consens des de fa temps, prova d'això és el treball conjunt de l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya, i si avui som aquí és per iniciativa de les dues grans associacions municipalistes de Catalunya i pel suport prestat per les altres administracions. En el futur s'imposarà mantenir i ampliar aquest consens necessari.

La feina feta conjuntament ja ha donat fruits positius, com ara el document sobre el fet migratori signat a Manlleu que citava a l'inici de la meua intervenció així com actuacions conjuntes en l'àmbit de la sanitat, l'habitatge, etc.

És ben segur que en el futur hi haurà noves i igualment interessants aportacions per a altres àmbits, fent una bona feina, des de l'exercici de responsabilitat cívica que ha de suposar l'acolliment de la immigració.

Quan penseu en aquests catalans, els més nous, recordeu que ells i elles tenen un important lloc reservat en el nostre futur. Un futur que construirem entre tots.

Maite Arqué i Ferrer

Barcelona, març de 1997

integració social

JORNADA

El nou reglament de la Llei d'estrangeria

EL NUEVO REGLAMENTO DE EXTRANJERIA.(R.D. 155/1996, de 2 de febrero).

Dra. Lidia Santos Arnau
Prof. Titular de D.I.Pr.

Introducción.-

I.-Nos proponemos plantear aquí, a grandes trazos, los rasgos que presenta el nuevo reglamento de extranjería, en el bien entendido que sería una tarea improbable tratar de exponer en apenas una media hora los 123 artículos contenidos en el Reglamento.

II.-En este sentido, las líneas del vigente Reglamento se mueven entre los parámetros marcados, en primer lugar, por la voluntad de dotar de mayor **estabilidad y seguridad jurídica a los extranjeros como condición para la integración**, según aparece en la exposición de motivos, lo que es consecuencia de la Proposición no de Ley de 9 de abril de 1991. En segundo lugar, también los compromisos asumidos en el marco de la Unión Europea y en los Convenios de Schengen inciden en la política de extranjería. Por último, en el marco de las **garantías**, hay que señalar la adecuación de los procedimientos en materia de extranjería a la Ley 30/1992 de 26 de noviembre sobre Régimen Jurídico de las Administraciones públicas y del Procedimiento Administrativo Común, lo que hace más verosímil el primero de los objetivos señalados.

III.-Como característica general podemos afirmar el rasgo de **la COMPLEJIDAD** en el tratamiento de la extranjería, no sólo por la **INCIDENCIA** de la normativa comunitaria sobre libre circulación de personas y los Acuerdos de Schengen.(Art. único 3) de manera que mediante el RD 766/92 de 26 de junio, modificado por el 737/1995 de 5 de mayo, se establece un régimen específico para los ciudadanos comunitarios. Además, en el régimen general, hay que tener en cuenta el tratamiento diferenciado que puede darse tanto en materia de visados como de permisos de estancia, residencia o trabajo, según el origen del ciudadano extranjero, su edad, su vinculación con España u otras circunstancias, que toma en consideración la propia LOE y el Reglamento.

IV.-La **TENDENCIA A LA ESTABILIDAD E INTEGRACION** que son rasgos del nuevo reglamento, quedan claramente reflejados en la aparición *ex novo* del estatuto de **residente permanente** así como en la nueva regulación de los permisos.

V.-En líneas generales el nuevo reglamento ha supuesto una mejora sustancial también en cuanto a las **GARANTIAS y SEGURIDAD JURIDICA**, no sólo como efecto de la ya mencionada Ley 30/1992 de 26 de noviembre, en particular en relación a la resolución del visado (art. 32 del Reglamento), si no también en relación al nuevo procedimiento sancionador. En cambio aunque en la exposición de motivos del R.D. se diga que se procede a una mayor concreción de las causas de expulsión

contenidas en el art. 26 de la LOE, lo cierto es que no he sido capaz de advertir donde o cómo se realiza tal propósito. Igualmente, ha sido desarrollado en sede reglamentaria el procedimiento y trámites administrativos de la expedición de permisos, así como la regulación de los centros de internamiento de extranjeros y su régimen interior (arts. 108 y ss), cuestión ésta última absolutamente necesaria.

VI.-Una mención especial debe hacerse al hecho de que el Reglamento de 1996 haya dedicado un **Capítulo Preliminar** a regular los "*derechos y libertades de los extranjeros en España*". Tanto desde el punto de vista de técnica legislativa como de garantías resulta totalmente INADECUADO, dado el rango legal de la norma, que un Reglamento contenga tales materias. Ese debe ser el motivo por el cual el capítulo se denomine Preliminar y no Primero, como correspondería, con la pretensión probable de situarlo al margen de la reglamentación propia del texto, aunque el nombre sea en este caso jurídicamente del todo irrelevante. La única explicación posible para tal inclusión, que no justificación, es que se trata de una adecuación tardía a la Sentencia del TC 107/87, evitando abordar la cuestión más delicada y compleja de la modificación de la Ley Orgánica de Derechos y deberes de los extranjeros en España de 1985, como correspondería.

VII.-No obstante, más allá de los impuesto por la sentencia del Tribunal Constitucional, y adecuandonos a la Declaración Universal de Derechos Humanos y otros instrumentos internacionales, se proclama ahora, a diferencia de lo que consta en la LOE, que *los extranjeros tienen derecho a la educación en las mismas condiciones que los españoles* (art.2,2).

VIII.-Hay en el nuevo texto, y dentro del capítulo de libertades, sección 4ª, una ESPECIAL ATENCION A LOS MENORES extranjeros, que considera diversos supuestos. En cuanto a los menores extranjeros en general, tras declarar que serán tratados conforme a la Convención de las Naciones Unidas sobre los Derechos de los Niños de 1989, afirma que tendrán derecho a la educación, a la asistencia sanitaria y a las demás prestaciones sociales (art 12). Luego se ocupa de los menores en situación de desamparo respecto de los cuales arbitra un permiso de residencia que se otorgará a instancia del órgano que ejerza la tutela y respecto a los cuales se dispone que no podrán ser objeto de medidas de expulsión (art. 13). Los supuestos del art 14 y del art.15, contemplan situaciones de gran actualidad que pueden afectar seriamente a los menores - menores en situación de traslado y acogida temporal o de traslado a España con fines de adopción, procedentes de zonas en conflicto- y que son consecuencia de circunstancias muy concretas, como la guerra en la antigua Yugoslavia. Esta situaciones reclaman un tratamiento específico y adecuado donde prime el interés del menor, se vela sobre todo porque su traslado a España se realice con todas las garantías, siguiendo las recomendaciones de los organismos internacionales.

IX.-Exponer el nuevo Reglamento debería llevarnos a examinar en lo esencial los diversos capítulos en que se estructura y por tanto, la regulación de la entrada, visados, estancia y residencia, trabajo y establecimiento, así como sanciones, garantías y salidas. La densidad de la regulación hace materialmente imposible

abordarlo con el detenimiento necesario; así que centraremos el exámen en los aspectos que inciden en la estabilidad - permisos- y en las garantías -jurisdiccionales o no- como rasgos más relevantes del nuevo reglamento.

1.- ELEMENTOS DE ESTABILIDAD EN EL NUEVO REGLAMENTO.

1.- **En cuanto a la entrada y acceso** al territorio español cabria hacer las siguientes consideraciones:

1.1.- En materia de **VISADOS** es clara la influencia de los Acuerdos de Schengen pero todo el sistema es ahora más GARANTISTA en este punto. Se dá una regulación más detallada de los visados tanto por lo que respecta a sus clases (inicialmente 15 según se desprende del texto), como a la documentación requerida para obtenerlos (art 25, 26 y 27), así como se establece el procedimiento para su solicitud y tramitación de los expedientes, con expresión de los plazos para resolverlos. Desde el punto de vista de las garantías es especialmente importante el art. 32,4 en el que se dispone la INFORMACION SOBRE EL CONTENIDO de la resolución y la necesaria información sobre el RECURSO que cabe interponer. Es una de las aportaciones sustantivas del nuevo reglamento - que modifica el sentido del art. 12 de la LOE.- consecuencia de cierta moderada jurisprudencia y de la Ley 30/1992 de 265 de noviembre.

1.2.-En el mismo sentido de garantías, y en cuanto a la **ENTRADA**, dispone el art 41 que la denegación de entrada *deberá verificarse por resolución motivada, que será notificada al extranjero, con referencia a los recursos que contra la misma pudieran interponerse.* Y lo mismo cabe decir respecto a la relación de causas de prohibición de entrada regulada en el art 39. No cabe duda que teniendo en cuenta que el Derecho Internacional reconoce a los Estados un poder discrecional casi absoluto para autorizar o no el acceso a su territorio, es un avance notable en el sentido de evitar la arbitrariedad i delimitar los intereses y derechos en presencia.

2.- Una vez autorizada la entrada y bajo el nombre genérico de **PERMANENCIA**, nuestro sistema distingue entre la Estancia y la Residencia.

2.1.- La **ESTANCIA** es aquella situación -legal- en que se encuentra el extranjero autorizado a permanecer en el territorio español por un plazo máximo de tres meses, *salvo que concurran circunstancias excepcionales* (art.43,3) en un periodo de seis. Esta situación vendrá normalmente documentada mediante el visado en el que constará la duración de la estancia. La prórroga es posible pero siempre dentro de ese máximo de tres meses, salvo lo indicado.

La situación jurídica de estancia se configura como una situación transitoria en la que se encuentran aquellos extranjeros que no tienen intención de permanecer de forma continuada en España y por eso mismo es distinta de la Residencia y no se configura como un paso previo a la misma.

2.2.-Dentro de la estancia se encuentra ahora la situación particular de los **ESTUDIANTES** (art.48), en relación a los cuales y a los efectos de vigencia del visado se *tendrá en cuenta la duración y periodicidad de los estudios por razón de los que se concede*. No están autorizados a trabajar, salvo excepcionalmente en las condiciones del art 73,3, es decir actividad compatible con los estudios, no superior a tres meses ni coincidente con los periodos lectivos.

3.- La **RESIDENCIA** implica el propósito del extranjero de fijar su residencia en España, es decir, con intención de radicarse o permanecer de forma estable y continuada y, por tanto, deberá proveerse previamente de la **clase de visado de residencia** (art 23) que se adecúe a su pretensión para poder solicitar luego el oportuno permiso de residencia.

El actual Reglamento prevé las siguientes clases de permisos de residencia :

a) **Inicial**, para aquellos que, por primera vez, quieran residir en España. Su vigencia será de un año y podrá ser renovado por un máximo de dos.

b) **Ordinario**, para los extranjeros que acrediten una residencia legal y continuada de tres años (es la suma del permiso Inicial más su renovación). Su vigencia será como máximo de tres años.

c) **Permanente**, podrán obtenerlo los extranjeros que acrediten seis años de residencia legal y continuada (suma de los dos anteriores). También aquellos que hayan obtenido un **permiso de trabajo permanente** según el art 79 del Reglamento, a los que bastará 5 años. (sólo supuesto del 79 e). También podrán obtener el permiso de residencia permanente las personas que se encuentren en alguna de las circunstancias indicadas en el art 52, 2 que se justifica bien por una particular vinculación de esas personas a España, caso de los nacidos en España o de los que hubieren sido españoles de origen, bien la aplicación de un principio de protección, beneficiarios de una pensión de jubilación o de invalidez, apátridas etc...

3.1.-Es importante destacar que la concesión del permiso permanente no es discrecional por parte de las autoridades sino que queda claro del enunciado del artículo que las personas que reúnen alguna de las condiciones del art 52 son **TITULARES DEL DERECHO A OBTENER** el permiso de residencia permanente, cuya vigencia es indefinida y sólo comporta la obligación de renovar cada cinco años la tarjeta que no el permiso.

3.2.- Particularmente importante es la nueva regulación de la **RESIDENCIA POR REAGRUPACIÓN FAMILIAR** en la que cabe destacar que conforme a la regulación vigente, los reagrupados ya no quedan excluidos *ope legis* de la posibilidad de trabajar en España, ahora pueden solicitar un permiso autónomo e independiente de trabajo y, de obtenerlo, podrán también obtener un permiso de residencia independiente. Lo mismo ocurre, respecto al permiso de residencia independiente, en relación a los hijos del reagrupante cuando alcancen la mayoría de edad.

3.3.- También el nuevo reglamento ofrece una respuesta coherente a un supuesto que

anteriormente se planteaba con cierta sinrazón. Se trata del supuesto de los **HIJOS, NACIDOS EN ESPAÑA**, de extranjeros con residencia legal, que obtienen ahora automáticamente el mismo tipo de permiso que ostente alguno de sus progenitores y sin necesidad de proceder al trámite absurdo en este caso de la exención de visado.

4.- En el ámbito del **TRABAJO Y ESTABLECIMIENTO** destacan dos notas. La primera es dar rango reglamentario al establecimiento de **CONTINGENTES** de extranjeros (art 70) señalando la autoridad competente para fijarlo, la finalidad del contingente así como los criterios para establecerlo. La segunda, la clara orientación del reglamento hacia la estabilidad del trabajador migrante que tiene su reflejo en las nuevas modalidades de permiso de trabajo.

4.1.- Además de introducir la posibilidad de **autorización colectiva** de trabajo para la realización de una obra o servicio, el sistema vigente continua distinguiendo entre los permisos por cuenta propia y los permisos por cuenta ajena, con unos **tipos de permisos nominalmente iguales** a los ya existentes, es decir tipo A, B inicial, B renovado, C ,para los permisos por cuenta ajena y D, E y F para los permisos por cuenta propia.

4.2.-El texto actual, además de ciertas variaciones en cuanto a la duración del permiso, en particular del C que pasa de cinco años a tres años, en especial si se procede a una interpretación gramatical, continua dejando en una cierta nebulosa la concatenación de los sucesivos permisos, aunque una interpretación teleológica e integrada con el art 78, relativo a la renovación de los permisos y las circunstancias a tomar en consideración a su respecto, deben conducirnos a estimar su tracto sucesivo.

4.3.-No obstante, la gran novedad del nuevo sistema lo constituye sin duda el **PERMISO DE TRABAJO PERMANENTE**, máxima expresión de la estabilidad que mencionábamos. El permiso permanente permite ejercer cualquier tipo de actividad ya sea por cuenta propia o ajena, es de duración indefinida y sólo comporta la obligación de renovar cada cinco años la tarjeta. Podrán obtener este permiso los titulares de permisos C y E al término de su vigencia.

4.3.1.-Existe, no obstante, una objeción extremadamente importante. En efecto, al regular los permisos C y E (Art 75, I, 4 y II,3) nada se dice respecto a su renovación de manera que, puesto en relación con la previsión dicha, parecería que el permiso permanente corresponde a quien acredite haber pasado previamente por el permiso B inicial (1 año), B renovado (2 años) y C (3 años), es decir, un total de 6 años.

4.3.2.-Dicho lapso de tiempo debería ser suficiente para acreditar el arraigo, el *establecimiento* del que habla el Reglamento . No obstante, el art. 82 que regula la denegación de los permisos, en su apartado 3 establece las causas para la denegación de los permisos C y E **iniciales**, lo que implícitamente implica que pueden ser renovados. Por tanto, el gran interrogante es saber si efectivamente lo son, y si

la concesión del permiso permanente es discrecional por parte de la administración y no el **permiso que culmina un proceso de arraigo socio-laboral por parte del trabajador migrante**. De no entenderse así por parte de la Administración daríamos al traste con todas las declaraciones de intenciones que figuran en la exposición de motivos del Reglamento.

5.- En cuanto a la **CONCESION Y RENOVACION** pueden comprobarse algunos cambios importantes. Así, para la concesión se tomará en consideración la situación de empleo no sólo de los españoles y de los ciudadanos comunitarios, sino también de los extranjeros legalmente residentes. Para el demandante de permiso de trabajo sin duda resulta más restrictivo, sin embargo, la equiparación de los extranjeros legalmente residentes y su cómputo como **trabajadores del mercado nacional**, es una vía clara para dar carta de naturaleza a la integración.

Si partimos de dicha concepción, debería ser más difícil que el propio sistema o la administración expulsara innecesariamente de la regularidad a los trabajadores migrantes estables, como ha venido sucediendo.

II.- SANCIONES Y GARANTIAS.

1.- El Capítulo VI del nuevo Reglamento, titulado igual que el anterior Infracciones y Sanciones, contiene algunas mejoras técnicas. En este sentido, el art. 99 incluye la **EXPULSION** como una de las sanciones en materia de extranjería junto a la multa. Claro está que, cualquiera que fuera su ubicación anterior, la expulsión era desde luego una sanción, la sanción administrativa máxima que puede imponerse al extranjero.

1.1.- Desde el punto de vista sustantivo, y puesto que el énfasis ha sido puesto en la integración, lo más destacable es sin duda que el extranjero con RESIDENCIA LEGAL que además se encuentre en alguno de los supuestos que menciona el art. 99,3 del reglamento, por ejemplo, que tenga el estatuto de residente permanente o bien beneficiario de una prestación por incapacidad permanente como consecuencia de accidente laboral o enfermedad profesional **NO PODRÁ SER EXPULSADO**, salvo en los supuestos del art 98,1 que haya incurrido en actividades gravemente contrarias al orden público o contra la seguridad del Estado, o bien sea reincidente, en el plazo de UN AÑO, en la comisión de infracciones sancionadas con la expulsión.

1.1.1.- Se trata de un supuesto claro en donde el arraigo, la estabilidad, son tomadas en consideración para evitar una medida como la expulsión que puede ser desproporcionada en tales circunstancias y, desde luego, contraria a toda política que pretenda favorecer la integración de las comunidades convivientes.

1.1.2.- Dicha regla se aplica también al cónyuge e hijos menores e incapacitados a su cargo, siempre que hayan residido legalmente en España durante más de dos años.

De todos modos el plazo de carencia de dos años de residencia que se exige a dichos familiares con toda seguridad ha de ser inoperante porque contradice frontalmente el derecho fundamental del **respeto a la vida familiar**, reconocido en el art 8 del Convenio Europeo de Derechos Humanos y defendido por la Jurisprudencia del Tribunal de Estrasburgo.

2.- En relación a las **GARANTIAS** debe incluirse en este capítulo el que el artículo 101 regule los plazos de **prescripción**, esencial desde el punto de vista de la seguridad jurídica. Igualmente, que el **procedimiento sancionador** haya sido desarrollado, arts. 102 y ss, y sometido a las reglas y principios no sólo de la mencionada Ley 30/ 1992 de 26 de noviembre, si no sobre todo, a los contenidos Reglamento de Procedimiento para el ejercicio de la Potestad Sancionadora, RD 1398/1993, de 4 de agosto.

2.1.- En el mismo sentido hay que interpretar **la desaparición de los procedimientos sumarios de expulsión** y desde luego lo contenido en las Disposiciones Adicionales Primera, sobre norma aplicable a los procedimientos; Segunda, relativa a los plazos de resolución de los procedimientos; Tercera, en relación a los actos presuntos, es decir, sobre el silencio administrativo y Cuarta, relativa a establecer que actos ponen fin de la vía administrativa o no y los recursos que contra los mismos cabe interponer.

integració social

JORNADES

Taller 5

Sanitat

IMMIGRACIÓ I SALUT

Al abordar el tema de la salut, en el context de l'immigració es difícil, doncs forma part d'un conjunt indivisible.

Globalment cal introduir-lo dins d'altres grans temes com l'educació la vivenda etc Aquestes qüestions pràcticament les hem descobert en la practica diària de la nostra feina en el camp de l'immigració que dia a dia ha augmentat a la comarca de la Garrotxa i principalment a Olot i des de l'any 88 ençà.

Us parlaré de la meva experiència personal en la zona que jo estic, i així servirà d'introducció al tema principal.

A la Garrotxa tenim dos col·lectius d'immigrants molt diferenciats, magribins sobre tot del Marroc (247 empadronats) i subsaharians, sobre tot de Gàmbia (292 empadronats).

La població negra africana està constituïda fonamentalment per homes joves, molts dels quals han residit o treballat prèviament al Maresme, que posteriorment s'han reagrupat i molts dels seus fills son nascut ja a la comarca. La ètnia predominant es la sarahole, molts d'ells o la majoria son analfabets amb una cultura sanitària i dietètica escassa. Son musulmans practicats i el seu nivell econòmic es baix ,per no dir precari.

La població Magrebí te unes característiques diferents: generalment tenen una família formada en el moment de la immigració això vol dir que els fills arriben a la comarca amb una edat mes elevada. Les dones tendeixen a integrar.se laboralmente a traves de la economia submergida. Presenten greus mancances en el tema higiene/salut. La majoria es analfabeta pel que fa els pares ,els fills estan escolaritzats. El nivell econòmic es baix.

Evolució de l'atenció a la Garrotxa

Davant d'aquesta situació d'entrada diverses institucions es varen plantejar la intervenció en aquest col·lectiu. Cal destacar en els primers moments la intervenció cap davantera de Caritas, en tot el procés, especialment en els temes de legalitzacions i alfabetitzacions.

Posteriorment sorgiren altres projectes realitzats per GRAMC, Ajuntament d'Olot i El Consell Comarcal.

Després del informe de Girona i el Pla interdepartamental d'immigració de la Generalitat. L'Ajuntament d'Olot i el Consell Comarcal proposaren a la resta d'entitats que treballaven en aquest col·lectiu, de constituir una coordinadora per tal de treballar conjuntament amb un mateix programa i una línia comuna

d'actuació. Aquesta coordinadora està formada per:

Càrites.

Hospital Sant Jaume :servei de pediatria

Ajuntament d'Olot

Serveis Socials

Escola d'adults

Consell Comarcal de la Garrotxa

Benestar Social

Oficina de Benestar Social de la Generalitat

Departament d'Ensenyament

Inspecció

Junta de Directors d'Escoles

Programa de compensatoria

Associació cultural de magribins de la Garrotxa. ATLAS

Associació de magribins de la Garrotxa. EZZAKIA

Associació JAMAKAFO - OLOT -

Unió General de Treballadors U.G.T.

Comissions Obreres CC.OO

Els objectius d'aquesta coordinadora son:

Conèixer i coordinar les diferents entitats, institucions i serveis de la comarca que treballen en l'àmbit de la immigració.

Sensibilitzar la població autòctona i l'administració envers la immigració, impulsant activitats que afavoreixin la integració i el foment de la solidaritat.

Sensibilitzar els immigrants perquè coneguin i s'impliquin en la nostra realitat per tal de facilitar la integració, impulsant activitats que ho afavoreixin.

Treballar amb les associacions d'immigrants de la comarca per els seus correctes funcionament i la seva representativitat.

Canalitzar propostes, dubtes, activitats, projectes, de manera col·lectiva donant respostes sempre que això sigui possible.

Debatre propostes que tinguin per objectiu millorar les condicions de la vida dels immigrants residents a la Garrotxa i fer-les arribar a les administracions o a la resta d'organismes a qui competeixi.

La coordinadora es reuneix una vegada al mes i els temes tractats han estat temes relacionats amb:

Escolarització

Manca d'informació per part dels immigrants

Sensibilització per part dels mestres

Dificultats de la participació dels nens i nenes en activitats extra escolar

Tornada de nens i nenes de 6 anys a Gàmbia

Dificultats en la comunicació

Higiene (especialment en el col lectiu magribí)
Absentisme escolar, especialment en nenes ja grans magribines
Cartilla familiar nombrosa
Informació sobre l'organització i els objectius de les tres associacions

S'han realitzat i endegat diversos projectes proposats per la coordinadora:

Projecte dones. Discriminació en les actuacions policials

Reforma del reglament d'execució de la Llei 7/85 i el decret de contingents pel 1995

Formació ocupacional

Motivació per parts dels immigrants dels temes formatius

Reforç escolar

Olot inter cultural

Grup de Bàsquet

s'ha realitzat duran dos anys un taller de costura, amb dones magribines, gambianes, i autòctones, per realitzar les pròpies activitats del taller (costura realització de patrons confecció de vestits) i tenir un espai de trobada que permetés establir relacions, aprenentatge de llenguatge i especialment un treball amb pediatres del Hospital Sant Jaume, referents a la salut dels infants.

Dos grups d'alfabetització amb dones

es va assumir aquest projecte conjuntament amb professionals de l'escola d'adults, que estan representats a la coordinadora ja que fins aquell moment no es funcionaven dos cursos adreçats a homes adults immigrants, malgrat que des de l'escola es donava la possibilitat de que hi assistissin dones aquestes no hi participaven.

Exposició Coneguem el Marroc i jornades de treball per a professionals

L'exposició es de GRAMC i es va organitzar una jornada de xerrades i activitats per a professionals organitzat des de la coordinadora

Recorregut pel Museu de la Garrotxa

En aquest moment tenim dos comissions de treball

una d'educació i l'altra de vivenda.

Com he dit al començament la feina va a mes doncs el nombre d'immigrants augmenta. L'acte d'avui de posar en comú experiències diverses es cabdal ja que com vosaltres sabeu en aquest tema no hi tenim ni una metodologia expressa ni moltes vegades els recursos apropiats, i la improvisació vegades pot tapar forats però a la llarga es mes cara ,doncs estem parlant de col lectius amb cultures diverses i fortes que moltes vegades lo únic que accepten es el que han vingut a fer treballar esment dificil establir pons i vincles per aconseguir una certa integració.

En el tema sanitari cal esmentar la mes greu mancança

A partir de la promulgació de la llei 15/90 d'ordenació sanitària de Catalunya, la tasca en el camp sanitari que es feia a través de els ajuntaments o diputacions queda sense una normativa que solventi la seva atenció sanitària, això fa que els municipis supleixin aquest problema mitjançant pactes amb entitats privades i centres.

Cal que a través de les dues associacions municipalistes i amb la col·laboració de la consellera de sanitat, s'estableixin els mecanismes oportuns per garantir la atenció sanitària dels diferents col·lectius per mitjà de la xarxa sanitària normalitzada i la creació d'un document acreditatiu o tarja provisional de salut.

Fa aproximadament un any a Santa Coloma de Gramenet els Ajuntaments de l'ASSOCIACIÓ CATALANA DE MUNICIPIS i de la FEDERACIÓ DE MUNICIPIS DE CATALUNYA reunits vam decidir crear una comissió mixta de treball de polítics i tècnics de les dues associacions per tal d'aprofundir sobre el fet migratori en l'àmbit municipal. S'iniciaven així dos camins: per un costat, la recerca de respostes i solucions a la temàtica migratòria des d'una perspectiva local, i per altre costat, el camí a la col.laboració d'ambdues associacions en un tema que no admet matisos polítics. Aquesta és una qüestió que ens vincula a tots democràticament i afecta, de forma important, la convivència en els nostres pobles i ciutats.

Els resultats de la feina duta a terme per la comissió han de ser un instrument de planificació i d'actuació de referència per el conjunt d'ens locals de Catalunya davant del fet migratori.

Aquest treball conjunt enceta un camí de col.laboració que abastarà fins on nosaltres volguem, subordinat a la nostra voluntat i al nostre interès. Esperem que tant una cosa com l'altra perdurin amb la intensitat amb la qual s'ha començat.

Juli Sanclimens i Genescà
President de l'ACM

Joaquim Nadal i Farreras
President de la FMC

Durant la darrera reunió de la comissió mixta ACM-FMC celebrada a Manlleu el dia 21 de març de 1995, Dia Internacional de l'eliminació de la discriminació racial, vam aprovar les recomenacions i propostes, encarregades al seu dia a tècnics i polítics de les dues associacions, i que ara us publiquem.

Els documents que presentem sobre principis bàsics d'actuació del municipi, la política de sanitat i la política d'allotjament proporcionen als ens locals un marc general de referència per a orientar les seves actuacions.

La integració social dels immigrants, el concepte d'interculturalitat, programes d'informació i assessorament, el cas específic dels temporers, l'atenció sanitària, l'allotjament, etc... són temes tractats i aprofundits en aquest treball i que han de permetre a polítics i tècnics afrontar amb criteri i sense recels el fet migratori al seu municipi i enfocar-ne les solucions.

Presentem amb satisfacció aquest treball, conscients de la seva utilitat i sabedors, també, que és el principi d'un examen continuat sobre la convivència en els nostres pobles i ciutats.

Joan Usart i Barrera
Alcalde de Manlleu

Eulàlia Vintró i Castells
Tercera Tinent d'Alcalde de
l'Ajuntament de Barcelona.

PRINCIPIS BÀSICS D'ACTUACIÓ DELS MUNICIPIS

La integració social dels immigrants.

Entenem per integració el procés mitjançant el qual es propugna la participació dels immigrants en la societat receptora. Partint del reconeixement i el respecte de les diferències culturals, ètniques, religioses, etc., és quan una política d'integració posa l'accent en la igualtat de drets i d'obligacions de tots els ciutadans. Es tracta de donar a cadascun la possibilitat de formar part d'un mateix teixit social, dins del qual els individus s'adhereixen a uns valors comuns i entre tots treballar per anar construint el país, reforçant aquests valors i aportant-ne de nous que el facin més ric, plural i obert.

El concepte interculturalitat.

El concepte d'interculturalitat va estretament lligat al que abans hem definit com a integració.

Entenem la interculturalitat com un concepte actiu, de transformació, de relació i d'interacció entre tots els membres d'una societat.

Es tracta d'anar construint el país de forma dinàmica i viva, per tal de consolidar unes senyes d'identitat compartides per tots: idioma, valors democràtics, procés històric, etc. tot respectant-se les diferents cultures existents i integrant-se aquests valors i actius culturals de tota la gent que viu en el mateix país, contribuint a reforçar les identitats culturals comunes, tant per part dels que han nascut aquí, com dels que han vingut de fora.

Globalitat i normalitat.

Partint dels conceptes de globalitat i normalitat, ens referim al dret que els immigrants han de tenir a accedir, en igualtat de condicions, a les diferents prestacions socials, serveis i equipaments existents, vetllant els ens locals per remoure els obstacles que dificultin el gaudiment d'aquests recursos i serveis públics, afavorint l'accessibilitat dels immigrants als mateixos. Això no obstant, per necessitats concretes d'aquests col·lectius, pot ésser convenient de posar en marxa serveis i projectes específics, els quals tindran entre d'altres objectius, la incorporació d'aquells als serveis normalitzats.

Polítiques integrals dels ens locals.

Les polítiques per a la integració social del immigrants exigeixen actuacions globals i integrals en tots els àmbits: sanitat, serveis socials, ensenyament, habitatge, cultura, treball, etc.

És per això que cal una ferma voluntat política de tots els ens locals per a elaborar, impulsar i coordinar un pla d'actuacions interdepartamentals, que permeti realitzar tot un conjunt de programes, coordinar recursos i sensibilitzar totes les persones implicades en aquests programes, així com l'opinió pública en general, per afavorir la convivència.

Programes i actuacions de cooperació i coordinació entre els ens locals.

En determinats àmbits municipals no es poden endegar les polítiques integrals esmentades per diferents raons. És per això que cal treballar a fi d'integrar actuacions globals en un mateix territori dins del marc de polítiques generals d'integració i convivència, amb la participació de les diferents administracions locals i incorporant les ONGs, en la línia d'unificar esforços, recursos i participacions.

Cooperació interadministrativa.

La necessitat d'una estreta cooperació i coordinació entre totes les administracions permetrà harmonitzar les polítiques i les actuacions en matèria d'immigració, aprofitant al màxim els recursos i evitant contradiccions en l'execució dels diferents programes, unificant criteris al respecte.

Participació i sensibilització ciutadana.

Quan parlàvem del concepte d'integració social, ens referíem a la coparticipació i a la integració dinàmica entre totes les persones per influir conjuntament en el procés de consolidació d'unes bases culturals comunes, preservant les particularitats dels diferents col·lectius.

Aquesta integració i aquest procés d'interculturalitat és inviable sense la participació activa dels nousvinguts.

És necessari, doncs, potenciar la participació activa dels immigrants en la vida social dels pobles i ciutats. En aquesta línia, cal desenvolupar iniciatives adreçades a la seva informació i sensibilització que possibilitin el coneixement dels seu entorn més immediat, potenciant el suport a l'autoorganització dels propis immigrants per tal que promoguin llurs pròpies associacions i activitats.

Al mateix temps, s'ha d'impulsar que els immigrants participin i s'incorporin a les associacions culturals, esportives, recreatives, professionals, artístiques, etc. que ja existeixen en el nostre país, per afavorir aquest procés d'interculturalitat.

Per altra banda, és necessari desenvolupar polítiques d'informació, formació i sensibilització adreçades a tota la població que permetin el coneixement i el respecte mutu de les diferents cultures per tal d'aprofundir en dinàmiques potenciadores de la participació conjunta en el projecte comú de societat intercultural, oberta, solidària i justa que entre tots hem de construir.

POLÍTICA D'ALLOTJAMENT

1- Consideracions generals:

Tal i com s'assenyala en l'anàlisi duta a terme per l'"Informe de Girona" en general, la poca capacitat econòmica i la inestabilitat laboral, les tensions provocades per les dificultats d'adaptació als nostres hàbits de vida i una certa malfiança en alguns sectors de la població autòctona a l'hora de llogar habitatges, genera una concentració a les zones urbanes més deteriorades que en determinats casos han cristal·litzat en ghettos. Aquesta situació no facilita en absolut la integració ni la convivència intercultural.

Efectivament, la concentració d'immigrants estrangers en determinats nuclis territorials, generalment amb dèficits "sòcio-urbanístics", dificulta el seu procés d'integració, propiciant un procés de marginació social, conflictivitat, segregació, així com la creació de barraquisme, tant vertical com horitzontal.

D'altra banda, hi ha moltes qüestions relatives als immigrants que tenen una incidència directa en l'àmbit de l'urbanisme, i que és positiu que puguin ser tingudes en compte. Serien casos com els centres de pregària, entre d'altres.

Partint de la premissa que els ens locals no gaudeixen de competències específiques sobre immigració i habitatge, però que a nivell urbanístic tant la LRBRL com la LMRLC atribueixen als municipis competències en matèria d'ordenació i planificació, aquesta *Comissió Mixta ACM-FMC Immigració* fa les següents propostes:

1.- Evitar les concentracions d'immigrants en zones degradades i amb dèficits sòcio-urbanístics com un dels principals obstacles a la seva integració en la societat d'acollida. És en aquest sentit que destaquem com a objectiu prioritari facilitar una

presència territorial més equilibrada entre la població estrangera i l'autòctona.

2.- Cal adoptar aquelles mesures adients per tal de garantir i assegurar per als immigrants, la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'habitatge. Això ha de comportar informació i assessorament destinat als immigrants, modificacions normatives i reglamentàries.

3.- En determinades ocasions pot ser convenient desenvolupar "accions positives" i projectes concrets per tal de solventar necessitats d'habitatge específiques que poden tenir alguns sectors d'aquests col·lectius- pisos de lloguer compartits per diverses persones etc.- i contrarrestar les discriminacions que es produeixen. Si bé caldrà evitar, en la mesura del possible, que es prenguin els immigrants com a únic objecte de les mateixes, per tal d'evitar que es puguin utilitzar per fomentar conflictes .

4.- Habitatge nou de promoció Pública

4.1- Cal incrementar les promocions públiques en "Règim Especial" que són les que millor poden assegurar l'accessibilitat a l'habitatge nou de propietat.

4.2- Amb el disseny dels projectes d'habitatge públic, independentment de l'Administració que els realitzi, s'ha de preveure la participació de representats dels ens locals, que són els que tenen millor coneixement de les necessitats específiques de la població que viu al seu municipi.

4.3- A les Promoció Públiques d'habitatges s'han de pendre mesures adients per donar resposta a les necessitats d'habitatge de lloguer dels immigrants.

5- Procedir a la rehabilitació de les zones urbanes més deteriorades, des de les anàlisis d'urgència efectuades pels municipis, amb el concurs de totes les administracions implicades.

Éls ens locals han d'actuar amb diligència en el manteniment de les condicions d'habitabilitat de l'allotjament obligant a la propietat.

Cal incrementar els ajuts per a la rehabilitació d'habitatges que es destinin a lloguer i especialment aquells que puguin demanar els llogaters.

6- Cal desbloquejar l'actual saturació en el parc de lloguer d'habitage. Aquesta situació s'ubica en un marc de paradoxes, com és l'elevada quantitat d'habitatges buits o els lloguers abusius d'habitatges en condicions absolutament deficitàries.

Mesures proposades:

- Promoure incentius de tots tipus per a propietaris que incorporin habitatges al parc de lloguers, susceptibles per a ésser llogats per persones amb dificultats econòmiques.

- Com a revers del plantejament anterior, gravar els habitatges deshabitats, utilitzant els fons obtinguts en aquest concepte per reinvertir-los específicament en ajuts adreçats a aquests nuclis de població.

- Plantejar programes que tinguin com a objectiu donar garanties als arrendadors sobre la bona conservació dels habitatges i la certesa de pagaments periòdics, quan els arrendataris pertanyin a grups amb rendes baixes (cercant un criteri objectiu), per mitjà d'assegurances contractades des de l'administració. Cal la col.laboració amb els propietaris d'habitatges buits, per tal que es recuperin per a la seva funció d'habitatge, complint la legislació vigent.

7.- La informació i assessorament assumeix un rol essencial en aquesta matèria. En conseqüència, des dels ens locals, juntament amb les diverses associacions que treballen en aquest àmbit, caldria que es tinguéssin en compte dues vessants diferents.

D'una banda i en la línia de l'"Informe de Girona", fent de guia i control pel que fa als diferents hàbits de convivència i maneres de vida que es deriven de les diferències culturals per a establir canals de diàleg amb els veïns, propietaris i administracions, d'aquesta manera els problemes que sorgeixin podran ser tractats de forma educativa i desdramatitzadora.

De l'altra, informant i assessorant sobre l'oferta d'habitatges, ajuts per a l'adquisició i rehabilitació.

8.- Aprofitar les experiències més reeixides desenvolupades en el marc de la Unió Europea. En molts terrenys, i en el de la problemàtica dels habitatges en especial, el marge de la innovació queda cada cop més abocat a l'anècdota.

9.- Els diversos fons de la Unió Europea: Direcció General V: d'ocupació, relacions laborals i assumptes socials, la iniciativa comunitària URBAN, Fons Estructurals etc..., poden ser utilitzats per facilitar a habitatges a immigrants. Alguns estan destinats a accions específiques per aquesta població.

Es proposa que es modifiquin aquelles normatives comunitàries que impedeixen gaudir d'ajuts a municipis petits i mitjans. La FMC i l'ACM, mentre no s'atengui la demanda anterior; poden propiciar la col.laboració entre diverses poblacions que estiguin interessades a acollir-se a aquest tipus d'ajut.

10.- Fóra necessari de dissenyar un pla estratègic d'abast nacional amb un protagonisme clar dels ens locals amb l'objectiu d'afavorir l'assistència digna als ciutadans i la seva integració social.

2.- El cas específic dels temporers:

Es donen situacions de "conflicte social" en municipis on es concentren, en moments de la collita de productes agrícoles, un nombre considerable de persones que volen treballar en aquestes tasques i no s'han previst mecanismes adients per al seu allotjament, contractació, atenció social, sanitària, etc. A d'altres localitats, on es produeix aquesta mateixa concentració i s'han previst mesures organitzatives i assistencials, no es produeixen conflictes importants. Atès que aquestes situacions en els darrers anys afecten un nombre considerable d'immigrants i municipis, proposem que les diverses administracions implicades (estatal, autonòmica i local), com també les organitzacions socials (empresaris, sindicats, etc.), es coordinin per tal de:

1.- Definir i realitzar el seguiment dels mecanismes adients per a la contractació. Determinar el nombre de treballadors necessaris, mecanismes i procediments per a la contractació, vetllant, així mateix, per les condicions de treball, etc.

2.- Organitzar l'allotjament dels temporers garantint les condicions d'higiene i salubritat. En aquest sentit, considerem que en aquells municipis en els quals no es pugui trobar d'altres alternatives, una solució provisional podria ser la creació o adaptació d'espais per a aquesta funció -tipus "càmpings" - que abastin els serveis mínims: dutxes, WC, safreigs, electricitat, espais per a cuinar, etc. (en algun municipi s'adaptin per a aquesta finalitat poliesportius).

3.- Garantir l'atenció social. Cal preveure l'atenció social per a les persones desocupades i sense recursos econòmics per a la seva alimentació i desplaçaments. Això pot comportar ajuts per a l'alimentació i transports. També cal garantir els procediments d'informació adients.

4.- Facilitar la correcta atenció sanitària éssent convenient que es prenguin per part de les autoritats sanitàries les mesures adients per garantir una correcta atenció.

IMMIGRACIÓ I SALUT

A l'hora d'abordar els temes de salut, cal plantejar dos nivells d'actuació; d'una banda, l'atenció sanitària i, de l'altra, l'educació i prevenció de la salut

1. Atenció sanitària

a) Transeünts

Persones que es troben a Catalunya ocasionalment, sense domicili fix. En aquest cas, la seva atenció és via urgències. No planteja cap discussió.

b) Temporers

Cal tenir present les zones territorials en què existeixen els temporers i garantir la dotació dels recursos necessaris d'atenció primària en els períodes concrets de temporada.

c) Peticionaris d'asil o refugi

Les competències pel que fa a aquest col·lectiu depenen del Govern de l'Estat i, pel que fa a l'atenció sanitària, aquesta està concertada amb la Creu Roja. Cal, doncs, garantir els procediments i recursos necessaris per a una atenció sanitària correcta.

d) Persones estrangeres que viuen en ciutats i pobles de Catalunya

A partir de la idea de consens de que tots els serveis bàsics s'han de garantir per mitjà de la xarxa normalitzada, com a element per facilitar la integració, es plantegen tres nivells d'actuació:

- Formació dels professionals sanitaris, tant per millorar l'atenció sanitària d'aquest sector de població com per a desenvolupar les tasques d'educació sanitària i prevenció, amb els elements imprescindibles del coneixement de les diferents cultures, sobretot els aspectes relacionats amb salut i malaltia.

- Adaptació dels diferents serveis a aquesta realitat, tant per a la cobertura formativa com informativa amb l'increment de temps de dedicació que comporti.

- Acreditació de "centres especialitzats" que actuïn com a centres de referència de la xarxa bàsica, amb una funció triple: col.laborar en les tasques d'educació sanitària, en l'atenció d'aquelles patologies específiques (malalties d'importació i de retorn) i participar en la formació especialitzada dels professionals.

Així mateix, dins d'aquest grup de persones hi ha dos subgrups:

a) Persones que tenen la Seguretat Social

S'han de contemplar els requisits esmentats anteriorment.

b) Persones que no tenen la Seguretat Social

L'atenció sanitària d'aquest col·lectiu, fins al moment de l'aplicació de la Llei 15/1990, d'Ordenació Sanitària de Catalunya, es feia, generalment, per mitjà de la beneficència dels ajuntaments i de les diputacions. A partir de la promulgació de l'esmentada llei, aquest col·lectiu queda sense una normativa que solventi la seva atenció sanitària de manera adient, la qual cosa fa que alguns municipis intentin suplir aquesta mancança amb diferents procediments propis (pactes o convenis amb centres sanitaris, creació de serveis específics, etc.) i siguin atesos per la via d'urgències o per d'altres procediments. En general, els mecanismes esmentats comporten un conjunt de qüestions que no estan resoltes de la manera adequada,

com la dispensació de medicaments, l'atenció d'especialistes, les hospitalitzacions, etc.

Atenent aquesta situació, les dues associacions municipalistes de Catalunya instarem i col.laborarem amb la Conselleria de Sanitat a per resoldre aquesta situació. Proposarem que s'estableixin els mecanismes oportuns per tal de garantir l'atenció sanitària d'aquestes persones dins del Servei Català de la Salut i per mitjà de la xarxa sanitària normalitzada, que inclourà les diverses prestacions que tenen els beneficiaris de la Seguretat Social (serveis d'especialistes, hospitalitzacions, tractaments farmacèutics, etc.).

La proposta que es fa per tal de garantir l'accés d'aquestes persones a l'atenció sanitària per mitjà de la xarxa sanitària normalitzada és la de la creació d'un document acreditatiu o tarja provisional de salut.

2. Educació i prevenció de la salut

Pel que fa a l'educació i prevenció de la salut, el Decret 84/1985, de 21 de març, de mesures per a la reforma de l'atenció primària de salut a Catalunya, preveu que l'educació i prevenció de la salut sigui una competència dels equips d'atenció primària (que depenen dels CAP) amb la col.laboració dels ajuntaments.

En aquest sentit, es proposa que les àrees de sanitat municipals tinguin en compte el col.lectiu de persones immigrades a l'hora de participar en l'elaboració del pla de prevenció i educació de la salut i que, per part de la Conselleria de Sanitat, es prenguin les mesures adients per tal de facilitar els recursos necessaris per atendre les necessitats d'educació sanitària i prevenció de la salut d'aquest col.lectiu.

En l'educació i prevenció de la salut dels immigrants cal tenir en compte:

- Poden ser agents per a l'educació sanitària, a més del personal sanitari, els professionals dels serveis socials i líders de les mateixes comunitats, si se'ls garanteix la formació i mitjans adients.
- El disseny i l'elaboració de projectes d'educació sanitària cal fer-lo de manera coordinada entre els diferents agents i serveis sanitaris, socials, organitzacions i entitats, etc. i per a cadascuna de les diferents minories ètniques, ja que cadascuna d'elles té característiques socio-culturals i necessitats diferents.
- La realització de l'educació per a la salut es considera que s'ha de fer de manera prioritària mitjançant les organitzacions i associacions dels immigrants sense oblidar altres entitats com les escoles, llocs de trobada, grups familiars, etc.

Atesa la "tradició oral" d'aquests col·lectius, hom considera que es poden utilitzar els àudio-visuals, en les llengües diferents, com a mitjà més idoni.

Les temàtiques prioritàries a tenir en compte serien:

- Educació materno-infantil
- Planificació familiar
- Nutrició i hàbits alimentaris
- Hàbits de vida i coneixement del territori
- Malalties infeccioses: MTS i d'altres
- Salut escolar. Estenent la revisió escolar a tots aquells nens i nenes nou matriculats i que no aporten el carnet de salut
- Salut mental. Conflictes dels nousvinguts, intergeneracionals.

Per a tot això, utilitzar metodologies que facilitin la comunicació: quaderns informatius, vídeos, teatre, debats didàctics, etc.

IMMIGRACIÓ

MARC LEGAL

Legislació aplicable:

- Art 13 i 23 de la Constitució Espanyola.
- Art 27 del Codi civil.
- Llei Orgànica 7/85, d'1 de juliol, sobre drets i llibertats dels estrangers a l'Estat espanyol .
- Reial Decret 1119/86, de 26 de maig, (modificat pel Reial Decret de 5 de febrer de 1988) pel qual s'aprova el Reglament d'execució de la Llei Orgànica 7/1985.
- Reial Decret 776/92 relatiu al règim d'estrangeria dels ciutadans comunitaris.
- Llei 7/1985 de 2 d'abril reguladora de les bases del Règim local.
- Llei 8/1987 de 15 d'abril, municipal i de Règim local de Catalunya.
- Resolució de 15/2/1994, relativa a les instruccions per a la presentació de sol.licituds d'exempció de visat per al reagrupament familiar.
- Decret 55/1990, de 5 de març, relatiu a la concessió d'assistència sanitària a persones sense recursos econòmics suficients i que no gaudeixin d'aquestes prestacions .

Introducció:

El Dret d'estrangeria regula els drets i deures dels estrangers. S'ha de considerar l'estrangeria com una situació inherent a la persona humana, dins l'àmbit de la solidaritat internacional, procedint-se al reconeixement dels estrangers dins d'uns límits fixats per allò que la doctrina ha coincidit a qualificar com a " Estandard mínim". El reconeixement de l'existència d'aquest estandard no ofereix dificultats; les seves determinacions en vénen a determinar el seu mateix contingut. En la fase actual d'evolució del Dret Internacional hi trobem els següents drets:

- Dret a la protecció de llurs vides i interessos davant les accions de violència col.lectiva.

- Dret a no ser detinguts arbitràriament i a que, si és el cas, es procedeixi a una investigació, donant a l'interessat la possibilitat de ser escoltat.
- Dret a tenir assegurat un lliure accés als tribunals i a no ser discriminats davant d'ells per raons de nacionalitat.
- Dret a no ser torturats i a que no se'ls sotmeti a tractaments inhumans.
- Dret a poder exercir determinats drets civils bàsics, com són els relatius al dret de família.

El Règim d'estrangeria esdevé una situació inestable i transitòria davant del caràcter estable i definitiu del règim de nacionalitat. En un altre ordre d'idees, l'estrangeria no implica plenitud de drets ni igualtat, a diferència del que succeeix en el cas de la nacionalitat.

Si l'art. 13 de la CE fa referència a les llibertats públiques especificant quines podran ser gaudides pels estrangers, l'art. 23 exclou, expressament, la participació d'aquests en els afers públics. Així el Tribunal Constitucional distingeix entre:

- Els drets que corresponen per igual als ciutadans de l'Estat espanyol i als estrangers.
- Els drets que només podran ésser gaudits pels espanyols.
- Els drets que pertanyeran o no als estrangers segons ho estableixin les lleis o els tractats.

El règim de permanència dels estrangers a l'Estat espanyol:

Els estrangers poden romandre a l'Estat espanyol en concepte de:

- Estada. 90 dies prorrogables a 90 dies més.
- Residència. Permís màxim de 5 anys.

Per concedir el visat d'estada es podrà demanar que es determini:

- Finalitat.
- Mitjans econòmics.
- Possibles referències a l'Estat espanyol.

Per concedir el visat de residència es podrà requerir que es determini:

- Mitjans econòmics.
- Títols acadèmics.
- Possibilitats d'adopció a la vida espanyola.

En ambdós casos, i de forma especial, es poden exigir certes garanties sanitàries.

Hi ha tres classes de permisos de residència:

- * Inicials. De tres mesos a 2 anys.
- * Ordinaris. 5 anys
- * Especials. Màxim de 10 anys.

El gran problema del Règim d'estrangeria rau en la necessitat d'adquirir simultàniament el permís de residència i el contracte de treball. Així, tal com assenyala l'"Informe de Girona", si per obtenir el permís és imprescindible disposar d'un contracte de treball, i en finalitzar el contracte l'estranger es troba en la impossibilitat de renovar el permís fins que aconsegueixi un altre contracte, la seguretat de residència d'aquests estranger és molt precària, no es potencia el seu sentiment d'estabilitat, es facilita que caigui en la il·legalitat, se'l priva de determinats beneficis fiscals (com la prestació de l'atur), etc. I això sense tenir en compte altres qüestions legals, com són el fet d'oblidar que l'Estatut dels Treballadors estableix la validesa del contracte verbal, les possibles accions de la Inspecció de Treball per declarar d'ofici el lligam contractual en situacions de fet, accions judicials en aquest sentit, etc. Amb l'agregant afegit que la competència per atorgar el permís de residència correspon al Ministeri de Justícia i Interior mentre que la competència en la concessió del permís de treball recau en el Ministeri de Treball.

Diverses resolucions del Ministeri de la Presidència han impulsat una regularització dels estrangers residents a l'Estat espanyol intentant reconduir la situació de desbordament derivada de la injustícia i defectuositat tècnica de la LLei i del Reglament d'estrangeria. En aquesta línia cal fer un especial esment als ajuts a les

facilitats per al reagrupament familiar.

Respecte de les condicions de l'estada, cal fer referència especial a la problemàtica de l'atenció sanitària. Així, la desaparició de la cartilla de beneficiència arran de la publicació del Decret 55/1990 representa la pèrdua per a molts immigrants que se n'havien beneficiat fins aleshores. Les conseqüències principals que comporta la desaparició de la cartilla de beneficiència són entorn a l'assistència ambulatoria, el tractament farmacològic i el seguiment dels casos, el seu finançament i les vies d'accés per a aquelles persones que per diverses raons ja es preveu que no podran acollir-se al règim de Seguretat Social. En aquests casos, l'única assistència que de facto està garantida és la d'urgència.

Les circulars del Govern Civil de Barcelona:

Les competències municipals i les lleis sectorials.

A cap de les lleis sectorials que desenvolupen les competències municipals previstes per l'art 63 de la Llei municipal de Catalunya no es fa una referència específica als immigrants. Atesa l'amplitud d'aquest precepte, és possible una actuació dels municipis sobre la població immigrada en les matèries esmentades en l'article 63 de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. Més endavant, determinades lleis de caràcter sectorial atribueixen als ens locals les respectives funcions per tal d'acabar de tancar en marc competencial.

Així, es pot destacar el Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre, pel qual s'aprova la refosa de les lleis 12/1983, de 14 de juliol, 26/1985, de 27 de desembre, i 4/1994, de 20 d'abril, en matèria d'assistència i serveis socials o la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, entre d'altres.

TAULA D'ABREVIACIONS

ACM:	Associació Catalana de Municipis.
CAP:	Centre d'atenció primària.
FMC:	Federació de Municipis de Catalunya.
LRBRL:	Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.
MTS:	Malaltia de transmissió sexual.
LMRLC:	Llei 8/1987, de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya.
ONG:	Organització no-governamental.

CALENDARI D'ACTIVITATS

Les activitats previstes intentaran compaginar les accions d'informació, conscienciació i reflexió amb actuacions de caràcter concret i amb l'intercanvi d'experiències.

MARC

- Acte de presentació de l'Any Europeu contra el Racisme a Catalunya (AER).
- Campanya "Marca un gol al racisme".
- Inici de l'itinerari d'un Bus-tràiler contra el racisme (exposició itinerant).
- Desenvolupament del Conveni sobre la protecció de la cultura i la imatge de les minories ètniques als mitjans de comunicació social en el marc de l'AER.

ABRIL

- Constitució de la Fundació Pere Gosa per a la promoció i la formació del col·lectiu gitano a Catalunya.

MAIG

- Estand mòbil informatiu.
- Bus-tràiler contra el racisme (exposició itinerant).
- Jocs de tot el món (selecció i promoció de jocs interculturals).

JUNY

- Campanya "Corre contra el racisme".
- Estand mòbil informatiu.
- Bus-tràiler contra el racisme (exposició itinerant).
- Jocs de tot el món (selecció i promoció de jocs interculturals).
- Projecte Interètnia (mitjans de comunicació i Internet).

JULIOL

- Tu ets a Catalunya (campanya informativa per potenciar Catalunya com a país solidari).
- 2a Escola d'Estiu del Voluntariat.

SETEMBRE

- Cicle "Cinema contra el racisme".
- Estand mòbil informatiu.
- Jocs de tot el món (selecció i promoció de jocs interculturals).
- Maleta pedagògica.

OCTUBRE

- Exposició "Memòria de la llibertat".
- Estand mòbil informatiu.
- Jocs de tot el món (selecció i promoció de jocs interculturals).

NOVEMBRE

- Cançons per a la tolerància (concert contra el racisme).
- Edició de la "Guia de la solidaritat, la tolerància i el crisme".

DESEMBRE

- Dia Internacional del Voluntariat.
- Entrega del Premi Voluntariat 1997.

ALTRES

- Materials de campanya (dossiers informatius, postals, adhesius, bosses, etc.).
- Difusió a Internet (durant tot l'any es difondrà informació sobre l'AER i les seves activitats a la web de les associacions i a la web general del Departament de Benestar Social).
- Enquesta sobre els valors de la solidaritat, la tolerància i el crisme.
- Programes de suport a entitats i a l'associacionisme.
- Programes d'eradicació del bartaxisme.
- Programes de formació.
- Conferència europea "Virus contra el racisme".
- 1r Congrés Europeu de la Joventut Gitana.

Es constituirà el Comitè català de l'Any Europeu contra el Racisme

En els propers dies es constituirà el Comitè català de l'Any Europeu contra el Racisme, un organisme encarregat de promoure i coordinar les accions més adequades per tal d'assolir els objectius de l'Any Europeu.

El Consell de la Unió Europea i els representants dels governs dels estats membres reunits en el Consell van adoptar

una resolució en què es determinen els objectius i les mesures a prendre per desenvolupar l'Any Europeu contra el Racisme. En el punt 5 d'aquesta resolució es

convida a la creació de comitès nacionals de coordinació de l'Any.

A Catalunya es constituirà el Comitè català de l'Any, un organisme representatiu del conjunt d'institucions i entitats que actuen en la lluita contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme a Catalunya. El Comitè s'encarregarà de promoure i coordinar les accions més adequades als objectius de l'Any Europeu així com d'avaluar els resultats assolits.

El Comitè estarà format per una representació interdepartamental dels departaments de Treball, Ensenyament i Benestar Social de la Generalitat de Catalunya. També hi formaran part representants de diferents institucions i entitats que actuen en la lluita contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme a Catalunya als quals s'ha sol·licitat la seva adhesió.

Funcions del Comitè

- Difondre els objectius de l'Any Europeu contra el Racisme a Catalunya d'acord amb les orientacions de la Comissió.
- Estimular la participació de les organitzacions no governamentals, entitats i administracions públiques en la realització de projectes i experiències per tal d'enfortir decididament la lluita contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme en tots els àmbits de la vida, fent ús per tant de tots els recursos i instruments disponibles de tipus jurídic, polític i social.
- Cooperar amb aquesta finalitat amb tots els agents polítics, socials i econòmics.
- Promoure i coordinar totes les informacions, reflexions, pràctiques i experiències que des de Catalunya es puguin aportar al projecte comú europeu de l'Observatori sobre el Racisme, la Xenofòbia i l'Antisemitisme.

PER OBTENIR MÉS INFORMACIÓ

Si esteu interessats a obtenir més informació sobre l'Any Europeu contra el Racisme empleneu aquesta fitxa i envieu-la a:

Generalitat de Catalunya
 Departament de Benestar Social
 Palau de Mar
 Pl. de Pau Vila, 1
 08003 Barcelona

NOM

COGNOM

ADREÇA

C.P.

TEL.

FAX

TAMBÉ PODEU TRUCAR AL
 TELÈFON D'INFORMACIÓ

900 300 500

Catalunya celebra l'Any Europeu contra el Racisme

La celebració de l'Any Europeu contra el Racisme a Catalunya és fruit d'una ferma i decidida voluntat d'acció política del Govern de la Generalitat de Catalunya i del Departament de Benestar Social. No és el resultat d'una improvisació sinó la conseqüència d'una trajectòria recent d'activitats i compromisos públics en la lluita contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme.

Tenim un compromís com a nació europea en les polítiques i estratègies comunitàries i l'Any Europeu és una clara oportunitat per treballar junts i avançar en la construcció de la verdadera Europa dels ciutadans que tots volem.

El racisme és un problema en creixement que hem d'aturar donant respostes polítiques governamentals però també des de l'àmbit no governamental, des de l'àmbit de la societat i dels ciutadans amb el consens i amb la participació del món associatiu i les entitats representatives dels immigrants.

Cal donar respostes des de Catalunya i des del conjunt d'Europa en l'àmbit preventiu i desenvolupant accions concretes, però sobretot a partir de la nostra pròpia realitat, aportant aquells aspectes bàsics de convivència i tolerància, dels quals Catalunya és un model a seguir. Sempre amb la prevenció de no caure en el cofoïsm, el conformisme i l'autocomplaença que ens porten a desactivar els mecanismes d'acció que tenim a favor del dret a la diversitat.

L'Any ha de significar una veritable celebració d'aquesta diversitat i ens ha de permetre, a través de la reflexió i el diàleg social, definir el model d'Europa que volem i trobar solucions per lluitar eficaçment contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme.

Antoni Comas i Baldellou

CONSELLER DE BENESTAR SOCIAL
DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

El Govern de la Generalitat de Catalunya, diverses entitats i institucions se sumaran a la iniciativa del Consell de la Unió Europea de celebrar un Any Europeu contra el Racisme amb l'objectiu de sensibilitzar l'opinió pública del perill que constitueix el racisme per a la nostra societat.

El 23 de juliol de 1996, el Consell i els representants dels estats membres van adoptar una resolució proclamant 1997 Any Europeu contra el Racisme. Aquesta resolució destaca que el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme són una amenaça per a la cohesió social entre les persones i, per aquest motiu, recomana prendre mesures específiques des de la Unió Europea i els països membres en diferents àmbits.

Es tracta de la primera vegada que les institucions comunitàries i els estats membres prenen un acord per iniciar una acció concreta per lluitar contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme.

Catalunya se sumará a aquesta celebració organitzant un conjunt d'activitats i iniciatives per tal de sensibilitzar l'opinió pública respecte d'aquest fenomen.

El proper mes de març tindrà lloc un acte institucional d'inauguració de l'Any a Catalunya amb representativitat, al més alt nivell polític, de la Comunitat Europea.

Per què un Any Europeu contra el Racisme?

El respecte dels drets humans, de les llibertats bàsiques i de la dignitat humana formen part dels valors fonamentals de la Unió Europea i dels seus estats membres. El racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme es manifesten en contra d'aquests valors i principis; per aquest motiu les institucions europees han manifestat la seva determinació de combatre'ls en nombroses ocasions.

Les societats europees són multiculturals i multiètniques i la seva diversitat, reflectida en un gran ventall de cultures i tradicions, és un factor positiu i enriquidor. La presència continua del racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme a la Unió

Europea constitueix un repte per a les societats actuals, i així ho posa de manifest el nivell creixent d'agressions racistes i les nombroses manifestacions de discriminació en tots els sectors de la societat.

Si bé és cert que la responsabilitat principal de la lluita contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme correspon als estats membres de la Unió Europea, el caràcter transnacional del problema justifica una acció en l'àmbit comunitari.

Els objectius bàsics

La resolució elaborada pel Consell defineix els objectius bàsics que orienten la celebració de l'Any:

- Destacar el perill que suposen el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme per al respecte dels drets fonamentals i la cohesió econòmica i social.
- Fomentar la reflexió i el debat per examinar les raons del racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme a Europa.
- Promoure l'intercanvi d'experiències sobre les estratègies més adequades, elaborades en l'àmbit local, nacional i europeu, per a la lluita contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme.
- Difondre la informació sobre aquestes diferents pràctiques entre els interlocutors que es dediquen a aquesta lluita per tal d'augmentar l'eficàcia de les seves actuacions.
- Donar a conèixer els avantatges de les polítiques d'integració, adreçades a nivell nacional, especialment en els àmbits de l'ocupació, l'educació, la formació i l'habitatge.
- Aprofitar, quan sigui possible, l'experiència de persones afectades, o que puguin estar-ne, pel racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme i fomentar la seva participació en la vida social.

UN MOMENT HISTÒRIC

L'Any Europeu contra el Racisme va ser inaugurat oficialment a la Haia els passats 30 i 31 de gener.

El passat mes de gener es va celebrar la conferència oficial d'inauguració de l'Any Europeu contra el Racisme a la Haia. L'acte va ser organitzat per la presidència holandesa de la Unió Europea i per la Comissió Europea i va comptar amb la presència dels principals representants governamentals dels estats membres.

La conferència va consistir en quatre taules rodones que van reflexionar a l'entorn de diferents aspectes del

racisme en el marc de la Comunitat: el paper dels mitjans de comunicació, la lluita contra la discriminació en el treball i els codis de comportament, els mitjans jurídics relatius al racisme i la seva implantació i el racisme de caràcter quotidià.

Els 300 participants que van assistir-hi, entre representants governamentals, autoritats regionals i locals, organitzacions no governamentals, col·laboradors

socials, tècnics i experts, van ser rebuts pel primer ministre holandès, Wim Kok, pel president de la Comissió Europea, Jacques Santer, i pel president del Parlament, José María Gil-Robles.

El Govern de la Generalitat de Catalunya hi va estar representat pel director general d'Acció Cívica, Josep Lluís Cleries, i pel director general de Serveis Comunitàries, Josep M. Violant.

Nosaltres, els sotasignats, ens comprometem a

- enfortir decididament la nostra acció per lluitar contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme en tots els àmbits de la vida, fent ús per tant de tots els recursos i instruments disponibles de tipus jurídic, polític i social;
- cooperar amb aquesta finalitat amb tots els agents polítics, socials i econòmics;
- iniciar, estimular i promoure la difusió de bones pràctiques i experiències;
- portar a terme mesures rellevants, incloent-hi codis de conducta;
- coordinar totes les informacions, reflexions, pràctiques i experiències que des de Catalunya es puguin aportar al projecte comú europeu de l'Observatori sobre el Racisme, la Xenofòbia i l'Antisemitisme.

Nosaltres, els sotasignats, ens proposem

- participar activament en l'Any Europeu contra el Racisme;
- participar activament en el procés de mobilització social iniciat per l'Any Europeu contra el Racisme.

Fem una crida a totes les institucions, les autoritats públiques, les organitzacions privades i els individus, tant a nivell europeu, nacional com local, perquè contribueixin, des de la pràctica del civisme i la tolerància, en la vida diària, a l'escola, al lloc de treball, als mitjans de comunicació, a lluitar contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme.

(3) DECLARACIÓ DE L'ANY EUROPEU CONTRA EL RACISME

“Europa contra el racisme, Catalunya contra el racisme”

(Aquest document està inspirat en la declaració signada pel primer ministre holandès, Wim Kok, pel president de la Comissió Europea, Jacques Santer, i pel president del Parlament Europeu, José María Gil-Robles a la Haia, el 30 i 31 de gener de 1997.)

Atès que el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme s'oposen frontalment als drets universals, expressats en la Declaració dels Drets Humans i reconeguts en totes les declaracions i instruments internacionals i comunitaris i en les referències explícites de la Constitució i de l'Estatut de Catalunya.

Atès que a tota Europa hi ha una presència continuada de racisme, xenofòbia i antisemitisme, la qual suposa un gran repte per a les nostres societats per tal de mobilitzar tota la societat civil, entitats i institucions per actuar contra aquests fenòmens.

Atès que el Consell de la Unió Europea i els seus estats membres han reconegut aquest repte en designar 1997 Any Europeu contra el Racisme.

Atès que el Govern de la Generalitat de Catalunya ha tingut sempre, com una de les seves principals prioritats, el foment de la convivència entre els ciutadans, com un dels signes identificadors de la seva realitat, afavorint el respecte i la tolerància entre les persones.

Atès que a Catalunya hi ha una àmplia expressió associativa i ciutadana de sensibilització i de solidaritat contra qualsevol tipus de discriminació.

Nosaltres, els sotasignats, declarem

- el dret fonamental de tothom a viure lliure de discriminació i d'amenaques per motius de raça, color, religió o origen nacional o ètnic;
- la necessitat de construir tot tipus d'aliances per tal d'unir forces en la lluita contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme;
- que l'expressió plural de la diversitat és la base de la identitat europea.

Senyor/a,

La celebració de "l'Any Europeu contra el Racisme" a Catalunya és fruit d'una ferma i decidida voluntat d'acció política del Govern de la Generalitat de Catalunya. No és el resultat d'una improvisació sinó la conseqüència d'una trajectòria recent d'activitats i compromisos públics en la lluita contra el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme.

Tenim un compromís com a nació europea en les polítiques i estratègies comunitàries i l'Any Europeu és una clara oportunitat per treballar junts i avançar en la construcció de la vertadera Europa dels ciutadans que tots volem.

El racisme és un problema que hem d'aturar donant respostes polítiques governamentals, però també des de l'àmbit no governamental, amb la participació del món associatiu i les entitats representatives dels diferents col·lectius.

És per aquest motiu que us lliuro aquests materials per tal que els utilitzeu en les vostres activitats i contribuïu així a la difusió dels principis de l'Any des del vostre àmbit d'actuació.

També em plau anunciar-vos que el proper dia 8 d'abril, a dos quarts de set de la tarda, se celebrarà al Palau de la Generalitat l'acte solemne de presentació de l'Any Europeu contra el Racisme i de constitució del Comitè Català, acte al qual properament sereu convidat. A partir de les sis hi haurà a l'entrada del Palau, un llibre de signatures on podreu deixar constància formal, en nom de l'entitat que representeu, la vostra adhesió als principis de l'Any Europeu contra el Racisme.

Atentament,

Antoni Comas i Baldellou
CONSELLER DE BENESTAR SOCIAL

Barcelona, 12 de març de 1997.

ACORDEN

Adherir-se a la resolució del Consell dels Representants dels Governos dels Estats membres de la Unió Europea, proclamant l'any 1997, com l'Any Europeu contra el Racisme.

En conseqüència, l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya, *CONVIDEN* a tots els ajuntaments, consells comarcals i diputacions a:

- Adherir-se a la resolució de la Unió Europea de proclamació de l'any 1997, com l'Any Europeu contra el Racisme.
- Impulsar la informació i la sensibilització ciutadana per tal de propiciar la reflexió i el debat tant en el si de les corporacions locals com de totes les entitats, a l'efecte de promoure tot un conjunt d'iniciatives i actuacions de forma integrada, que conduïxin a reforçar els valors democràtics, els drets humans, la interculturalitat, la solidaritat i la tolerància entre tots per tal de prevenir les actituds racistes i xenòfobes que posen en perill la cohesió social.
- Promoure diferents actuacions i campanyes informatives i de sensibilització per tal de destacar la contribució positiva que han representat i representen els diferents corrents immigratoris i els seus descendents a la riquesa política, econòmica, social i cultural de Catalunya.
- Donar a conèixer els avantatges que representen per a tota la població en general la posada en marxa de les diferents polítiques tendents a afavorir la integració i la participació de les diferents minories ètniques i dels col·lectius d'immigrants estrangers, especialment pel que fa referència a l'ocupació, l'educació, la sanitat, l'habitatge, la cultura, etc.
- Reforçar tot el conjunt d'actuacions en l'àmbit de les polítiques de benestar social, per tal de millorar el nivell de vida dels nostres conciutadans i de prevenir l'exclusió social.
- Estimular la creació de comitès i comissions ciutadanes locals que treballin per tal d'assolir aquests objectius.

Març 1997

Declaració d'adhesió de l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya a L'ANY EUROPEU CONTRA EL RACISME

L'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya,

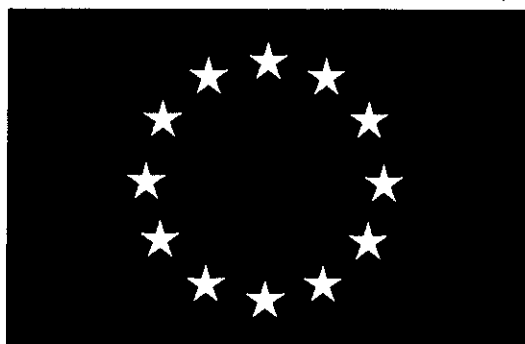
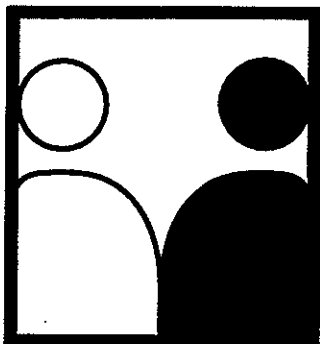
VIST els acords presos pel Consell i pels Representants dels Governes dels Estats Membres de la Unió Europea del 23 de juliol de 1996, declarant el 1997 com l'Any Europeu contra el Racisme.

Coincidint plenament amb els enunciats del Consell de la Unió Europea pels quals s'ha pres l'esmentat acord com són, entre d'altres:

- El compromís de tots els Estats membres, tal com figura en l'Acta Única Europea, de promoure conjuntament la democràcia basant-se en els drets fonamentals reconeguts a les constitucions i lleis dels Estats membres, en el Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals i en la Carta Social Europea.
- La consideració que tant el foment en tota la Comunitat d'un alt nivell d'ocupació i de protecció social com l'elevació del nivell i la qualitat de vida de tota la població dels Estats membres són objectius de la Comunitat per tal d'enfortir la cohesió econòmica i social.
- La consideració que la generació de bosses de pobresa comporten l'exclusió social de nuclis de persones en el si de la Unió Europea de la seva participació econòmica, social i política, donant lloc a l'aparició de comportaments i actituds racistes i xenòfobes.
- Subratllar l'amenaça que constitueix el racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme per al respecte als drets fonamentals i a la cohesió econòmica i social de la Comunitat.

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

MASTERS PER A REPRODUÏR

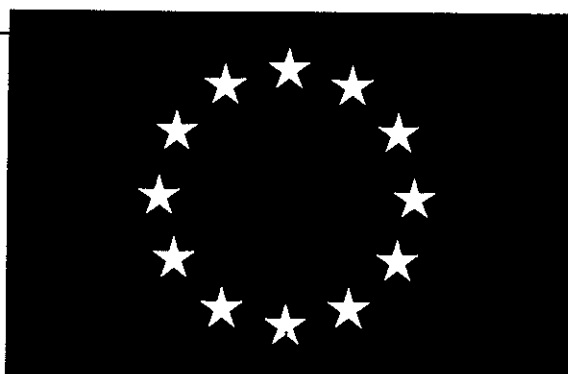
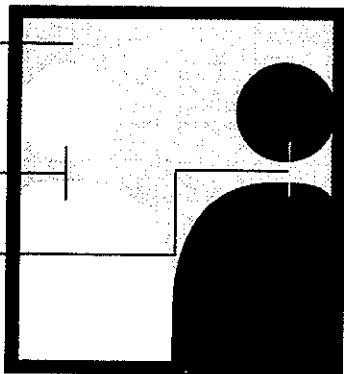
PANTONE Blue 072

Negre

1997

any europeu

Fons
25% P Blue 072

Blanc

Negre

Estels
P 109 groc

contra el racisme

PANTONE 485
vermell

Catalunya,
un país solidari

INDICACIONS DE COLOR

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

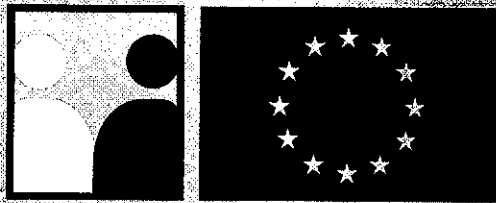
1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

1997 any europeu

contra el racisme

**Catalunya,
un país solidari**

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

COMISIÓN EUROPEA
DIRECCIÓN GENERAL V
EMPLEO, RELACIONES LABORALES Y ASUNTOS SOCIALES
Diálogo social y libre circulación de trabajadores
Política migratoria y fomento de la libre circulación de los trabajadores

AÑO EUROPEO CONTRA EL RACISMO

INVITACIÓN A LA PRESENTACIÓN DE PROPUESTAS DE PROYECTOS

APOYO FINANCIERO PARA PROYECTOS LOCALES, REGIONALES, NACIONALES
O EUROPEOS DE PROMOCIÓN DEL INTERCAMBIO DE INFORMACIÓN Y EXPE-
RIENCIA Y PARA LA TRANSFERENCIA DE LAS PRÁCTICAS ADECUADAS

Año Europeo contra el Racismo

Invitación a la presentación de propuestas de proyectos

1. Introducción

El 23 de Julio de 1996, el Consejo de la Unión Europea y los Representantes de los Gobiernos de los Estados miembros, reunidos en el seno del Consejo, adoptaron una Resolución declarando 1997 Año Europeo contra el Racismo. La Resolución tiene los siguientes objetivos:

1. subrayar la amenaza que constituyen el racismo, xenofobia y antisemitismo para el respeto de los derechos fundamentales y la cohesión económica y social de la Comunidad;
2. fomentar la reflexión y el debate sobre medidas necesarias para luchar contra el racismo, la xenofobia y el antisemitismo en Europa;
3. promover el intercambio de experiencia en lo que respecta a las prácticas adecuadas y planes eficaces elaborados a nivel local, nacional o europeo para luchar contra el racismo, la xenofobia y el antisemitismo;
4. difundir la información sobre tales prácticas y planes entre aquellos interlocutores que militan contra el racismo, la xenofobia y el antisemitismo, para aumentar la eficacia de su actuación en este terreno;
5. dar a conocer las ventajas de las políticas de integración, dirigidas a nivel nacional, en particular en los ámbitos del empleo, la educación, la formación y la vivienda;
6. sacar provecho, cuando sea posible, de la experiencia de las personas afectadas o que pudieran serlo, por el racismo, la xenofobia, el antisemitismo, y promover su participación en la vida social.

2. Participación en el Año Europeo contra el Racismo

Bajo el título del Año Europeo contra el Racismo, se realizará una amplia variedad de actividades en los Estados miembros y a nivel Europeo. Estas actividades se extenderán desde proyectos locales de la base hasta iniciativas regionales, campañas nacionales y eventos en gran escala, organizados a nivel comunitario. El Año Europeo contra el Racismo concierne a todos: organizaciones no-gubernamentales, los medios de comunicación, sociedades comerciales, organizaciones de patronos, autoridades locales, regionales y nacionales, entidades religiosas y establecimientos educativos. El éxito del Año Europeo contra el Racismo dependerá en gran parte de la voluntad y capacidad de interlocutores a nivel local, regional y nacional, para contribuir de forma activa en la movilización de ciudadanos individuales y de organizaciones en todas partes de la Unión Europea.

Por esta razón la Comisión promoverá las organizaciones cuyos objetivos sean adecuados para integrar los del Año Europeo contra el Racismo. Esto no implica necesariamente el establecimiento de proyectos. Trabajos realizándose actualmente y modelos de prácticas adecuadas pueden ser promocionados y subrayados bajo el título del Año Europeo. La documentación y el logotipo oficial estarán a su disposición en las Comisiones de Coordinación Nacional, que se establecieron para la coordinación de eventos y acciones a nivel nacional.

Para promover el intercambio de experiencia y de prácticas adecuadas, la Comisión Europea puede ofrecer subsidios financieros a un número limitado de proyectos e iniciativas a nivel local, regional, nacional o europeo con relación directa al Año Europeo. Los proyectos deben contener un claro valor adicional para la Comunidad y preferentemente una dimensión transnacional. Con esta invitación a la presentación de propuestas de proyectos, la Comisión Europea, Dirección General V, Empleos, Relaciones Industriales y Asuntos Sociales, invita a entregar propuestas de proyectos.

3. Temas prioritarios

Dado el presupuesto limitado disponible para el Año Europeo, el empleo de los fondos para el apoyo y la financiación de proyectos requiere un manejo cuidadoso para asegurar la coherencia y para lograr el máximo efecto. Por esta razón, la Comisión otorgará prioridad a los proyectos que remitan a los siguientes temas:

- (i) **Racismo en la vida cotidiana** (p. ej. investigar en incidentes racistas, viviendas, servicios policiales, servicios sociales y de salud, administración pública, educación, etc.)
- (ii) **Racismo en el ámbito laboral** (contratación, promoción y empleo, racismo y discriminación en el lugar de trabajo, códigos de práctica, investigación étnica, etc.)
- (iii) **Creación de una conciencia pública** (a través de los medios, la cultura, el deporte, los estudios, etc.)
- (iv) **Legislación** (desarrollo de la legislación, creación de una conciencia de legislación, creación de conciencia en las profesiones jurídicas y las entidades judiciales, apoyo para víctimas, minorías étnicas y justicia criminal, etc.)

Aunque tuvieran prioridad los proyectos dentro del marco de estas áreas temáticas, iniciativas en otras áreas temáticas podrán ser consideradas por excepción, dada la condición que cumplan con los criterios cualitativos y formales de selección y que demuestren una innovación extraordinaria y efectos de multiplicación.

Cualquier proyecto que parezca elegible bajo otras líneas o programas de presupuesto comunitario, no será considerado dentro del marco de este título específico.

La Comisión recuerda a los solicitantes que la promoción de iguales oportunidades entre hombres y mujeres constituye un objetivo general de todas las políticas y todas las medidas de la Comunidad.

4. Tipos de proyectos

Por el presupuesto limitado no será posible dar un apoyo financiero a todos los tipos de actividades de la lucha contra el racismo, que puedan ser desarrolladas a nivel local, regional o nacional y que tengan posibilidades de financiación o a nivel nacional a través de los Comités Nacionales de Coordinación o a nivel europeo a través de otras iniciativas comunitarias.

No se pueden dar, por el Año Europeo, apoyos financieros ni para los gastos corrientes regulares de organizaciones ni de reuniones reglamentarias o de eventos regulares. Se darán subsidios, o contribuciones de apoyo financiero, para proyectos o eventos específicos de carácter único, relacionados al Año Europeo de forma directa, demostrando claramente un valor adicional para la Comunidad. La prioridad y la determinación del subsidio se basarán en la extensión del impacto probable y de la dimensión transnacional del proyecto.

Por ejemplo, respecto a los eventos, el Año podrá dar apoyo a conferencias o eventos culturales en torno al tema del racismo incorporando una dimensión europea. Esto podrá incluir reuniones a nivel local que reúnan varios socios y tengan como objetivo la promoción del intercambio de experiencia con, por lo menos, un socio de un Estado miembro diferente.

Respecto a los proyectos, el Año podrá dar apoyo a una amplia variedad de iniciativas a nivel local, regional, nacional o europeo, bajo la condición que esté incluida una dimensión transnacional. Como ejemplos se pueden nombrar la difusión de material informativo destinado a la lucha contra el racismo, para la cual se pueda considerar un subsidio para la traducción y para la difusión en un Estado miembro diferente, la organización de un evento cultural en un Estado miembro diferente, o con participantes de Estados miembros diferentes, o tratando temas a un nivel local en asociación directa con una iniciativa parecida en otro Estado miembro.

5. Criterios de calidad

La evaluación de los proyectos se basará en los siguientes criterios cualitativos:

5.1 Objetivos

La evaluación de los proyectos se realizará respecto a la extensión en que coincidan con los objetivos del Año Europeo, como se explican bajo el punto 1 - Introducción.

5.2 Innovación

Los proyectos deben ser de carácter innovador, presentando nuevos modelos para la lucha contra el racismo en un contexto dado. Ciertamente, algo visto como una innovación en uno de los Estados miembros, no lo sería en otro, lo cual se tomará en cuenta para la evaluación de las solicitudes.

5.3 Participación activa de grupos de inmigrantes y de minorías étnicas

Los proyectos se deben planificar, desarrollar y realizar con la participación activa de los correspondientes grupos específicos. Esto tiene una importancia particular respecto a la definición de necesidades y la decisión sobre acciones adecuadas.

5.4 Subrayar la contribución positiva

En la medida que sea posible, los proyectos deben subrayar la contribución positiva de los grupos migratorios y de minoría étnica, y contener un mensaje positivo sobre sociedades multiculturales.

5.5 Comunidades a nivel local, regional o nacional

Al nivel correspondiente (local, regional o nacional) de sus actividades, los proyectos deben buscar la participación de una variedad de socios. Esto ayudará a asegurar una ancha base de acción, y que los respectivos socios locales, regionales y nacionales tengan en cuenta el tema del racismo también a largo plazo.

5.6 Dimensión transnacional

Tendrán prioridad los proyectos con una clara dimensión transnacional de sus acciones y actividades para el intercambio de experiencias. Para lograr este fin, los proyectos deben tener socios, por lo menos en un Estado miembro diferente.

5.7 Valor adicional para la Comunidad

Los proyectos deben concentrarse no sólo en la situación inmediata (local, regional o nacional), sino deben buscar también una contribución al desarrollo a nivel europeo, promocionando el intercambio de experiencias. Por esta razón, la evaluación de los proyectos se basará en su carácter de transmisibilidad para otros Estados miembros. Esto tiene particular importancia para proyectos locales y regionales sin una dimensión inherente de acción transnacional. Tales proyectos deben demostrar un entendimiento del contexto europeo que forma la base del Año Europeo contra el Racismo.

5.8 Evaluación, difusión y ampliación*

Solicitantes deben proveer detalles para la evaluación y la ampliación dentro de sus propuestas de proyecto, esto debe incluir información correspondiente al previsto intercambio de experiencia y a la difusión de los resultados. También debe ser visto en el contexto de desarrollos a largo plazo.

6. Criterios formales

6.1 Países participantes

Los proyectos se deben realizar en uno de los Estados miembros y deben referirse al problema del racismo en el Estado miembro. Participantes de países terceros se pueden integrar, pero no se puede dar ningún tipo de apoyo financiero para su participación.

6.2 Solicitantes

Se aceptarán solicitudes de:

- organizaciones no-gubernamentales trabajando a nivel local, regional, nacional y europeo,
- autoridades y administraciones locales, regionales y nacionales,
- sociedades comerciales y organizaciones de patronos,
- organizaciones centrales trabajando en los terrenos de educación, salud, deporte, trabajo voluntario, derechos sociales, cultura y medios,
- universidades y centros de investigación

La Comisión podrá considerar por excepción propuestas de proyectos de otros tipos de solicitantes.

6.3 Duración de los proyectos

La duración del proyecto debe ser establecida de tal manera que se incluyan las fases de preparación y de evaluación. La Comisión considerará como elegibles sólo aquellos gastos que se produzcan durante el periodo de contrato y cubriendo la preparación, la realización y la evaluación del proyecto. No podrá ser considerado ningún tipo de gastos que se hayan producido anteriormente a la aprobación de una solicitud.

Todos los eventos que tengan apoyo financiero dentro del marco del Año Europeo, deben ser realizados durante el año 1997, en ningún caso un periodo de contrato podrá ser extendido más allá del 28 de Febrero de 1998.

6.4 Fechas límites para solicitudes

Las fechas límites para solicitudes de apoyo financiero en el marco del Año Europeo son las siguientes:

1 de Marzo de 1997	para proyectos comenzando a partir del 1 de Mayo de 1997
1 de Mayo de 1997	para proyectos comenzando a partir del 1 de Julio de 1997

6.5 Subsidios

Los subsidios dados en el marco del Año Europeo no pueden ser utilizados para cubrir gastos relacionados a la compra de equipo, a la infraestructura o a los gastos corrientes regulares de una organización. Gastos de remuneración podrán ser considerados, bajo la condición que estén relacionados directamente con el proyecto o evento, y que no sean sueldos habituales.

En general, se aplicará el reglamento de co-financiación de un máximo de 50% de subsidios comunitarios para el apoyo financiero de proyectos en el marco del Año Europeo contra el Racismo.

Para proyectos y eventos unicos de menor escala, las condiciones podrán cambiar por excepción. El cálculo de los subsidios se basará en el programa de trabajo y la suma total de los costes del proyecto. En particular, la Comisión considerará los gastos relacionados a los elementos europeos o transnacionales del programa. En ningún caso, un subsidio superará la suma de 10.000 ECU para estos proyectos.

Para proyectos de una duración mas larga, las sumas de subsidios se determinarán por comprobación del presupuesto total y se establecerán como un porcentaje de la suma total de los costes. En tal caso, se debe asegurar la co-financiación, y los subsidios se otorgarán solamente a base de compromisos o de confirmación de co-financiación, que se deben adjuntar al formulario de solicitud. En ningún caso, los proyectos deben generar ganancias.

Para más detalles, véase el informe adjunto "Líneas de orientación para solicitantes".

7. Procedimientos de solicitud y de selección

Formularios de solicitud se pueden conseguir de los Comités Nacionales de Coordinación. Sólo las solicitudes que se entreguen en estos formularios serán consideradas. Solicitudes de proyectos (cuatro copias), con una carta de referencia que solicite el subsidio de la Comunidad, se deben enviar, considerando la fecha límite establecida, a:

Comisión Europea
 Dirección General V
 Empleo, Relaciones Laborales y Asuntos Sociales
 Año Europeo contra el Racismo
 Oficina J-37 0/20-Archivos
 Rue de la Loi 200
 B-1049 Brussels

Organizaciones o entidades trabajando a nivel local, regional o nacional, deben enviar también una copia de su solicitud al Comité Nacional de Coordinación correspondiente. La decisión respecto a la financiación del proyecto será tomada por la Comisión, basándose en la concordancia

de los proyectos con los criterios formales y cualitativos, y se sujetará a los presupuestos disponibles.

Comités Nacionales de Coordinación

België/Belgique

De heer Johan Leman
Centrum voor gelijkheid van kansen
en voor racismebestrijding/
Centre pour l'égalité des chances
et la lutte contre le racisme
Wetstraat, 155 /Rue de la Loi, 155
B-1040 Brussel / Bruxelles

Danmark

Kontorchef Lone B. Christensen
Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads, 1
DK-1218 København K

Deutschland

Herr Ministerialdirektor Rupprecht
Bundesministerium des Innern
Graurheindorfer Str. 198
D-53117 Bonn

Ελλάδα

κα Αικατερίνη Κρητικού
Υπουργείο Εργασίας
Διεύθυνση Απασχόλησης
Οδός Πειραιώς 40
GR-10182 Αθήνα

España

D. José Ramón Aparicio
Dirección General de Trabajo y Migraciones
Pº del Pintor Rosales, 44 - 46
E-28008 Madrid

France

M Jean Kahn (contact: M. Gerard Fellous)
Commission consultative des Droits de
l'Homme
35, rue Saint-Dominique
F-75007 Paris

Ireland

Dr Anastasia Crickley
National Co-ordinating Committee
Department of Equality and Law Reform
43 - 49 Mespil Road
IRL-Dublin 4

Italia

Sigra. Vaifra Palanca
Dipartimento Affari Sociali
Presidenza del Consiglio dei Ministri
Via Veneto, 56
I-00187 Roma

Luxembourg

M. Serge Kollwelter
1997 - Année Européenne contre le Racisme asbl
Avenue Emile Reuter, 12 - 14
L-2919 Luxembourg

Nederland

Mevr. Anneke van Wijngarden
ADO
Nieuwe kade 291
NL-3511 RW Utrecht

Österreich

Dr. Harald Dossi
Abteilung für integrationspolitische Koordination
Bundeskanzleramt
Hohenstaufengasse 3
A-1010 Wien

Portugal

Dr José Leitão
Alto Comissário para a Imigração
e Minorias Étnicas
Av. Columbano Bordalo Pinheiro, 86 - 8º. Dt.º
P-1070 Lisboa

Finland

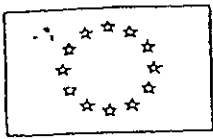
Mr Mikko Cortés Téllez
Opetusministeriö
PL 293
FI-00171 Helsinki

Sverige

Ms Ingela Håkansson
Inrikesdepartementet
S-10333 Stockholm

United Kingdom

Ms Julie Clouder
Community Relations Unit
Home Office
Queen Anne's Gate
UK-London SW 1

COMMISSION EUROPÉENNE
DIRECTION GÉNÉRALE V
EMPLOI, RELATIONS INDUSTRIELLES ET AFFAIRES SOCIALES
Dialogue social et libre circulation des travailleurs
Politique migratoire et promotion de la libre circulation des travailleurs

ANNEE EUROPEENNE CONTRE LE RACISME

FORMULAIRE DE CANDIDATURE

**SOUTIEN FINANCIER POUR DES PROJETS AUX NIVEAUX LOCAL,
REGIONAL, NATIONAL OU EUROPEEN VISANT A PROMOUVOIR
L'ECHANGE D'INFORMATIONS ET D'EXPERIENCES
ET LE TRANSFERT DE BONNES PRATIQUES**

Introduction

Avant de remplir ce formulaire de candidature dans une des langues officielles de l'UE, veuillez vous assurer d'avoir bien pris connaissance des conditions et critères d'éligibilité contenus dans l'appel à projets et dans le guide pratique de candidature. Veuillez en particulier vous assurer que vous disposez des co-financements requis. Les candidatures qui ne contiendraient pas les informations requises concernant le co-financement ne seront pas prises en considération.

Pour votre demande de soutien, veuillez remplir le formulaire ci-joint. Veuillez utiliser des annexes s'il vous faut inclure davantage d'informations. Les candidatures devront être dactylographiées. Les formulaires remplis à la main ne seront pas acceptés.

Après avoir rempli le formulaire de candidature, veuillez vous assurer qu'il est bien signé et daté et le renvoyer en 4 exemplaires, accompagnés d'une lettre de couverture sollicitant un soutien communautaire à:

Commission Européenne
 Direction Générale V
 Emploi, Relations industrielles et Affaires sociales
 Année Européenne contre le Racisme
 Bureau J-37 0/20-Archives
 Rue de la Loi 200
 B-1049 Bruxelles

Un exemplaire de votre candidature devra également être envoyé au Comité national de coordination concerné (voir Guide pratique de candidature).

Les dossiers de candidature devront être renvoyés à la Commission le 1er mars 1997 (projets démarant le 1er mai 1997) ou le 1er mai 1997 (projets démarant le 1er juillet 1997) au plus tard (le cachet de la poste faisant foi). Les candidatures devront être envoyées sous pli postal; toute candidature envoyée par fax sera automatiquement rejetée.

Veuillez utiliser la liste de contrôle suivante afin de vous assurer que votre dossier est complet:

N°.	Contenu du dossier de candidature	Nombre d'exemplaires	Oui
1.	Lettre de couverture à la Commission	1	☐
2.	Formulaire de candidature (budget inclus) signé et daté	4	☐
3.	Le cas échéant: Formulaire pour les conférences, séminaires et réunions	4	☐
4.	Accusé de réception mentionnant votre adresse	1	☐
5.	Copie de votre lettre de couverture au Comité national de coordination (selon le cas)	1	☐
6.	Annexe 1: Description du projet (max. 4 pages)	4	☐
7.	Annexe 2: Lettres d'engagement de co-financement	4	☐
8.	Annexe 3: Rapport d'activité récent de votre organisation	4	☐
9.	Annexe 4: Bilan de l'exercice financier écoulé ou information équivalente	4	☐
10.	Annexe 5: Statuts de votre organisation	4	☐
11.	Annexe 6: C.V. de la personne responsable du projet (ou description précisant expérience et qualifications)	4	☐

PARTE I: Información sobre el solicitante

1. **Nombre de la organización y abreviatura:** _____
2. **Estado legal:** _____
3. **Número de registro:** _____
4. **Fecha de fundación:** _____
5. **Dirección:** *Calle:* _____
Código postal: _____
Localidad: _____
País: _____
6. **Tel.:** _____
7. **Fax:** _____
8. **c-Mail:** _____
9. **Número de I.V.A.:** _____
10. **Número de colaboradores permanentes:** _____
11. **Representante legal** *(persona autorizada a firmar el contrato con la Comisión):*
Apellido: _____
Nombre: _____
Función: _____
12. **Persona para contactar / jefe del proyecto** *(persona encargada con la realización del proyecto):*
Apellido: _____
Nombre: _____
Función: _____
13. **Persona responsable de asuntos financieros:**
Apellido: _____
Nombre: _____
Función: _____

14. Idioma preferido para la correspondencia:

DE

EN

ES

FR

15. Referencias del banco:

Número de cuenta: _____

Titular de la cuenta: _____

Nombre del banco: _____

Código del banco/sucursal
en el sistema nacional de clearing¹⁾: _____

Código CIB²⁾ _____

Dirección del banco:

- Calle: _____

- Código postal: _____

- Localidad: _____

- País: _____

16. Breve resumen de los objetivos y las actividades habituales de la organización:

17. Fuentes habituales de financiación de la organización:

¹⁾ Se puede obtener en su sucursal (tipo de cambio).

²⁾ Código Internacional del Banco. Se puede obtener en su sucursal. En el caso de que la sucursal no tenga su propio código, por favor indique el código de la central regional.

14.	Idioma preferido para la correspondencia:	DE	EN	ES	FR
15.	Referencias del banco:				
	Número de cuenta:	_____			
	Titular de la cuenta:	_____			
	Nombre del banco:	_____			
	Código del banco/sucursal en el sistema nacional de clearing ¹⁾ :	_____			
	Código CIB ²⁾	_____			
	Dirección del banco:				
	- <i>Calle:</i>	_____			
	- <i>Código postal:</i>	_____			
	- <i>Localidad:</i>	_____			
	- <i>País:</i>	_____			
16.	Breve resumen de los objetivos y las actividades habituales de la organización:				
17.	Fuentes habituales de financiación de la organización:				

¹⁾ Se puede obtener en su sucursal (tipo de cambio).

²⁾ Código Internacional del Banco. Se puede obtener en su sucursal. En el caso de que la sucursal no tenga su propio código, por favor indique el código de la central regional.

18. **¿Funciona la organización en asociación o junto con otras organizaciones privadas o públicas?**

- No
 Sí *(por favor, indique los socios asociados)*

---

19. **¿Ha recibido anteriormente y/o está recibiendo en este momento asistencia financiera de instituciones de la Unión Europea?**

- No
 Sí *(por favor, indique el año, la suma, la referencia del documento y la institución de la Unión Europea)*

Año	Suma en ECU	Referencia de documento	Servicio de la Comisión o institución de la Comunidad

20. **Otras informaciones**

PARTE II: Información sobre el proyecto para el cual se solicita asistencia financiera

1. Título del proyecto:

---

2. ¿A cuál de los temas de prioridad de la Comisión se dirigirá?

- Racismo en la vida cotidiana
- Racismo en el ámbito laboral
- Creación de una conciencia pública
- Legislación

3. Breve descripción del proyecto (máx. de 7 líneas):

---

4. Carácter del proyecto en comparación con las actividades habituales de la organización

- Continuación de la actividad habitual de la organización
- Extensión de las actividades habituales de la organización
- Actividad nueva

5. ¡Por favor, ponga una breve descripción de las acciones para las cuales se solicita un subsidio financiero, sus fines y los efectos que espera lograr!

Tipo de actividad

¿Cuál es el problema específico a que se dirige?

Objetivos prácticos de las actividades planificadas:**Resultados/efectos que se esperan para período contractual:**

6. Fecha de comienzo del proyecto: _____
7. Duración del proyecto: _____
8. Lugar de realización del proyecto: _____
9. Estimación de la suma total de costes: _____ sistema monetario nacional
10. Asistencia financiera solicitada de la Comisión: _____ sistema monetario nacional
11. Otras fuentes de financiación ya aseguradas para el proyecto: _____ sistema monetario nacional
12. ¿En qué coincide su proyecto con los objetivos generales expuestos para el Año Europeo contra el Racismo?
13. Por favor, explique el carácter innovador de su proyecto.

14. Por favor, explique de qué forma se realizará la participación activa de grupos de inmigrantes y de minoría étnica en su proyecto.
15. Por favor, explique la manera de subrayar con su proyecto la contribución positiva de grupos migratorios y de minoría.
16. ¿Cuáles son los socios participando en el proyecto?
- a) *A nivel local y regional:*
- b) *A nivel nacional:*
- c) *A nivel transnacional y europeo:*

17. ¿El proyecto funcionará en cooperación con otras organizaciones o entidades? En el caso de que sí, ¿con cuáles y cuál será la práctica para organizar esta cooperación?
18. Por favor, describa la dimensión transnacional de su proyecto.
19. Describa el valor adicional de su proyecto para la Comunidad.
20. ¿Cómo se evaluarán los resultados del proyecto?
21. ¿Tiene Ud. previsto un seguimiento del proyecto?

22. **¿De qué forma intenta Ud. difundir e intercambiar información sobre los resultados del proyecto?**

23. **¿Qué forma de visibilidad intenta Ud. para el subsidio recibido de la Comisión para el proyecto?**

PARTE III: Otras informaciones

Por favor, suministre cualquier información adicional que Ud. desea ser considerada por la Comisión.

Formulario de presupuesto

Por favor, entregue un presupuesto detallado usando el siguiente formulario. Los encabezamientos no son restrictivos y pueden ser adaptados a sus requerimientos específicos.

Por favor, tome nota de que, para cada encabezamiento, se deberían proveer detalles como base para el cálculo. Por ejemplo:

- para costes de personal, use el formulario: número de personas según sus cualificaciones x número de días x honorarios (o costes por día, contribuciones de cargas sociales incluidas). Por favor, refiérase a los costes de sueldos corrientes actuales, especificando también el carácter de la relación laboral (empleados, personas establecidas por cuenta propia, etc.). Por favor, indique también si el personal mencionado en el pronóstico de presupuesto será contratado específicamente para el proyecto o si se trata de miembros del equipo de la organización, asignados al proyecto en una base de tiempo completo o de tiempo parcial.
- para honorarios de traductores o intérpretes, por favor indique el número de idiomas y, si corresponde, el número de páginas, etc.
- para gastos de viaje y alojamiento, por favor indique el coste promedio entre el lugar de salida y el destino, los medios de transporte usados, la duración de la estadía, etc.

La co-financiación por otras fuentes (p. ej. por autoridades públicas nacionales, regionales o locales, organizaciones semipúblicas o del sector privado) o la financiación por las fuentes propias de su organización deben ser en efectivo.

Todos los cálculos de los gastos estimados para los proyectos y todos los subsidios estimados para la financiación del proyecto se deben realizar en el sistema monetario nacional adecuado.

Por favor, tome nota de que, en el caso de aprobación de su solicitud, la estimación del presupuesto será uno de los anexos del contrato y no se podrá modificar sin la autorización anterior por la Comisión. Por favor, tome nota también de que la Comisión sólo considerará los costes realmente efectuados durante el período del proyecto como fue especificado en el contrato.

A. Gastos estimados para el proyecto

Encabezamiento de presupuesto	Gastos en el sistema monetario nacional
Costes de personal Sueldos y cargas sociales (por favor, especifiquen la base del cálculo)	
Viajes y alojamiento (especifiquense)	
Publicaciones Costes de traducción, impresión, mailing, etc. (especifiquense)	
Costes de conferencias, seminarios o reuniones <i>Por favor, tome nota del formulario adicional (véanse pp. 15-17) que corresponde específicamente a este encabezamiento de presupuesto y que también debe ser completado</i>	
Costes de evaluación (especifiquense)	
Costes de desarrollo p.ej. teléfono, franqueo, fax, etc. (especifiquense)	
Otros (especifiquense)	
Gastos totales estimados	

B. Subsidios estimados para la financiación del proyecto

Fuente del subsidio	Suma en el sistema monetario nacional
Subsidios específicos al proyecto p.ej. cuotas de registro, venta de afiches, etc. (especifiquense)	
Financiación propia en efectivo	
Financiación externa en efectivo (por favor, especifiquen los nombres de las organizaciones que proveen co-financiación y la suma, e indiquen si la financiación esta esperada o asegurada en el mometo de la solicitud)	
Subtotal	
Asistencia financiera solicitada de la Comisión Europea	
Suma total de la financiación estimada	

Por favor, asegúrese que tiene adjuntos todos los documentos mencionados en página 1 de este formulario:

- Descripción del proyecto
- Compromisos o confirmaciones de co-financiación
- Documentación de actividades recientes
- Hoja de balance del año financiero anterior o equivalente
- Estatutos/artículos de su organización
- Currículum del coordinador del proyecto o descripción de correspondiente experiencia de trabajo y capacidades
- Copia de la carta de referencia al Comité Nacional de Coordinación

Estos documentos constituyen una parte integrante de su solicitud. Solicitudes incompletas no serán consideradas para la financiación.

Declaración

Con la presente certifico en nombre de

_____
(Nombre de la organización solicitante)

que la información contenida en esta solicitud es consistente con la verdad.

_____
Firma de la persona autorizada a
firmar el contrato con la Comisión

En _____ el _____
(lugar) (fecha)

CUESTIONARIO PARA SEMINARIOS/CONFERENCIAS/OTROS EVENTOS

ESTE FORMULARIO SE DEBE RELLENAR COMPLETAMENTE Y ADJUNTARSE AL FORMULARIO DE SOLICITUD DE ASISTENCIA FINANCIERA

OBJETIVO Y JUSTIFICACIÓN DE LA ACTUACIÓN

Objetivo general del evento/del seminario/de la conferencia que justifica la participación financiera de la Comisión .....

¿Se han estudiado otras modalidades alternativas de intervención en tales seminarios/conferencias en el contexto del objetivo general mencionado arriba? .....

¿Por qué constituye la celebración de un seminario/conferencia la actuación más adecuada para alcanzar dicho objetivo? .....

Objetivos específicos del seminario/conferencia (en relación con el grupo al que va dirigido) .....

¿Está integrada esta actuación en un ciclo de seminarios/conferencias? .....

Subsidio solicitado de la Comisión
Porcentaje de la suma total de costes
Justificación .....

REALIZACIÓN

¿La realización de la actuación correrá a cargo de:
- la Comisión en exclusiva?
- una empresa privada?
- una autoridad nacional/regional/local?
- una institución semipública?

PARTICIPANTES:

.....
.....
.....

JUSTIFICACIÓN DE LA SELECCIÓN Y DEL NÚMERO DE PARTICIPANTES

.....
.....
.....
.....
.....
.....

PRESUPUESTO PARA SEMINARIOS, CONFERENCIAS Y OTROS EVENTOS**GASTOS**

Preparación			
Personal	.....*)		
Material	.....		
Viajes	.....		
Gastos generales	.....		
SUBTOTAL	.....	.....	%
Desarrollo			
Viajes	..... (para ... personas)	tren/avión/autobus /coche	
Alquiler de salas	.....		
Alquiler de material	.....		
Alojamiento	..... (para ... personas)		
Comidas	..... (para ... personas)		
SUBTOTAL	.....	.....	%
Intervenciones externas	.....		
Honorarios	..... (para ... personas)		
Otros gastos	.....		
SUBTOTAL	.....	.....	%
Gestión/Secretaría			
Gestión	.....*)		
Acogida	.....		
Documentación	.....		
Suministros	.....		
Mecanografía	.....		
Otros (teléfono, fax, etc.)	.....		
SUBTOTAL	.....	.....	%
Interpretación			
Intérpretes	..... (número: .....)		
Alquiler de cabinas	.....		
SUBTOTAL	.....	.....	%
Seguimiento			
Publicación de actas	..... (ejemplares: .....)		
Otros	.....		
SUBTOTAL	.....	.....	%
Otros			
especifiquense	.....		
especifiquense	.....		
especifiquense	.....		
SUBTOTAL	.....	.....	%
SUMA TOTAL DE GASTOS	.....	.....	100,0 %

Informaciones adicionales

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

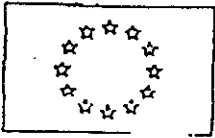
.....

*) (por favor, suministren detalles: número de horas, personas, sueldo, honorario ...)

GANANCIAS

- Financiación propia .....
- Subsidios .....
- .....
- .....
- Donaciones .....
- .....
- .....
- Cuotas de participantes .....
- Otros (especificuense) .....
- Comisión Europea .....
- SUMA TOTAL DE GANANCIAS** .....
- .....

PROGRAMA DEL SEMINARIO, DE LA CONFERENCIA/DE LOS OTROS EVENTOS

COMISIÓN EUROPEA
DIRECCIÓN GENERAL V
EMPLEO, RELACIONES LABORALES Y ASUNTOS SOCIALES
Diálogo social y libre circulación de trabajadores
Política migratoria y fomento de la libre circulación de los trabajadores

---

(Nombre y apellido de la persona autorizada)

(Nombre y abreviatura de la asociación)

(Calle)

(Código postal y localidad)

(País)

Comprobante de recepción

Asunto: Su solicitud de asistencia financiera respecto al "Año Europeo contra el Racismo"

Estimada Señora/ estimado Señor:

hemos examinado su solicitud de asistencia financiera y le informamos con la presente que

- su solicitud está completa y será considerada en el procedimiento de examen.
- para facilitarnos el examen de su solicitud, se requiere el siguiente documento/información:

La fecha límite para entregar la información requerida es: _____

Le informaremos sobre los resultados del procedimiento de selección en el menor tiempo posible. Debido a la gran cantidad de solicitudes entregadas, le rogamos no escribimos, llamarnos por teléfono o enviarnos faxes relacionados con su solicitud. Muchas gracias.

Atentamente,

Annette E. Bosscher
Jefa de sección

integració social

JORNADES

Taller 6

Habitatge

ASSOCIACIÓ CATALANA
DE MUNICIPIS

FEDERACIÓ DE MUNICIPIS
DE CATALUNYA

Diputació
de Barcelona
Àrea de Serveis
Socials

JORNADES: LES ADMINISTRACIONS LOCALS I LA INTEGRACIÓ SOCIAL DELS IMMIGRANTS

Mataró, 20 i 21 de març de 1997

TALLER HABITATGE

Aquesta ponència parteix de la voluntat de l'Ajuntament de Rubí d'aplicar polítiques de solidaritat amb la nostra societat i amb els que provenen d'altres societats, sobretot amb la creixent migració de mà d'obra del món del subdesenvolupament. Creiem que en el moment de crisi actual, és absolutament necessari:

- Vetllar pels abusos que es poden donar.
- Organitzar programes d'acollida
- Planificar per l'educació contra la xenofòbia.

A partir d'aquestes premisses de treball el novembre de l'any 1991 el Departament de Serveis Socials de l'Ajuntament a través de l'Associació de Propietaris de Can Vallhonrat, va tenir coneixement de l'existència en el barri d'unes barraques de construcció il.legal, on hi vivien entre trenta i quaranta magribins en condicions d'amuntegament.

Immediatament es posà la maquinària en marxa per donar resposta a un problema que hagués pogut tenir greus conseqüències. Al gener del 92, és a dir, un mes després es signà un conveni de cooperació entre l'Ajuntament de Rubí i la CITE -Centre d'Informació per a Treballadors Estrangers, òrgan adscrit a CCOO-, amb l'objectiu de donar sortida a les demandes presentades pels col.lectius d'immigrants i, de manera urgent, desenvolupar un pla que afrontés la situació dels magribins que vivien en pèssimes condicions a Can Vallhonrat.

I, amb la voluntat superadora d'aquest desequilibri iniciem el "PROGRAMA D'ADQUISICIÓ D'HABITATGES DESTINATS AL COL.LECTIU D'IMMIGRANTS".

L'objectiu és facilitar un habitatge en condicions dignes, sempre de manera transitòria, és a dir, fins el moment en que se superi l'estat precari en que es troben, per tal de, posteriorment, afavorir la plena integració del col.lectiu d'immigrants a la comunitat.

Paral·lelament a l'inici del nostre treball tenim coneixement de la possibilitat d'acollir-nos al Programa Europeu sobre "*Subvenciones para la Mejora de las Condiciones de Alojamiento de los Immigrantes*". Immediatament sol·licitem una subvenció per a la compra d'habitatges a fi de poder reubicar el col·lectiu afectat.

Al mateix temps, amb la col·laboració de la Policia Municipal fem el primer cens dels magribins que vivien a les barraques. Aquest cens determina que hi vivien 44 persones, tots ells homes, 37 dels quals tenien els papers en regla i que 7 estaven en tràmit per legalitzar la seva situació al país.

Quan ja teníem les dades, el Fons Social Europeu ens comunica, a través de CITE, l'aprovació de la subvenció.

A partir d'aquest moment comencem la preparació del programa a través de les Àrees Municipals implicades, en estreta col·laboració amb CITE, l'Associació de Propietaris de Can Vallhonrat i Rubí Multicultural (Organització no Governamental destinada a afavorir la integració dels immigrants a Rubí), per planificar les fases operatives d'execució del programa.

FASES DEL PROGRAMA, EXECUCIÓ I TEMPORALITZACIÓ

A partir de les reunions realitzades entre tots els organismes implicats, es temporalitza l'execució, així com la distribució de les responsabilitats i tasques de cadascun d'ells. Es mantenen durant tot el procés reunions conjuntes de seguiment i avaluació de les accions que s'anaven realitzant.

1a. FASE Maig-Juny 1994

Serveis Socials i CITE

Elaboració dels cens del col·lectiu beneficiari del programa.

Les característiques generals dels ocupants de barraques responen a:

- Núm. Ocupants: 31
- Sexe: Homes
- Edat: Entre 18 i 62 anys.
- Temps d'estada a Catalunya: Entre dos i nou anys.
- Situació Legal: Tots legalitzats llevat 3 amb documentació en tràmit.
- Situació familiar: 26 dels 31, amb dona i fills al Marroc.
- Situació laboral: Aquest aspecte no es va poder clarificar degut a les reticències del col·lectiu. En general la majoria treballaven a l'economia submergida.

PROURSA (Empresa pública)

Amb el pressupost establert s'inicia la recerca d'habitatges a partir d'anuncis a la premsa local, particulars i agències de la propietat immobiliària.

L'Objectiu prioritari de la recerca era la d'evitar "guetos" i afavorir la integració la comunitat seguint els següents criteris:

- Els habitatges havien d'estar ubicats al municipi de Rubí.
- S'havia de tenir en compte el distribuir els habitatges en diferents zones o barris de la ciutat.

2a. FASE Juliol-Setembre 1994

Serveis Socials i CITE

Es realitzen assemblees informatives amb el col·lectiu afectat, amb el doble objectiu d'explicar l'execució del programa i al mateix temps recollir les seves propostes pel funcionament d'aquest.

PROURSA

Tramitar la compra i les hipoteques de cinc habitatges distribuïts territorialment.

Segons les característiques de cadascun, s'estableix la seva capacitat i consegüentment, el nombre de beneficiaris de cada habitatge: un grup de cinc, dos grups de set i dos grups de sis.

Els cinc habitatges es van adquirir per un preu de 20.173.683.

És a partir d'aquest moment quan la Comissió estableix els criteris de l'aportació econòmica mensual a pagar per cada persona. Es cobraria amb un rebut mensual que inclouria la quota de lloguer, el prorrateig de l'aigua, la llum i les despeses de comunitat.

3a. FASE Octubre 1994

Serveis Socials i CITE

Es realitzen assemblees amb el col·lectiu amb l'objectiu de:

- Formar grups i elecció de l'habitatge
- Informar de la proposta de quota mensual i consensuar amb ells la quantitat de 8.250 ptes per persona.

PROURSA

S'inicia l'acondiciament i la rehabilitació dels habitatges adquirits a partir del pressupost disponible.

El cost total d'aquest acondiciament ascendeix a 3.767.168 ptes.

4a. FASE Novembre de 1994

Serveis Socials i CITE

Es realitzen diverses reunions amb cadascun dels grups creats prèviament per a pactar les condicions de trasllat i les econòmiques. Es fa l'elecció d'un representant de cada grup, el qual formarà part de la futura comissió de seguiment del funcionament dels habitatges.

Se'ls informa de la documentació necessària a presentar per cadascun dels beneficiaris (documentació personal) de les dates de la firma del contracte i de la forma de pagament mensual (ingrés en un compte corrent a nom de PROURSA).

Alhora se'ls informa que aquelles persones del col·lectiu amb problemes laborals i econòmics poden dirigir-se als Serveis Socials d'Atenció Primària de l'Ajuntament, exactament igual que qualsevol altre ciutadà. Aquesta orientació s'inclou dins de l'objectiu d'integració i d'utilització dels recursos de la comunitat sota els criteris d'universalitat i normalització.

PROURSA

Compra de mobiliari i electrodomèstics per cada habitatge: cuina, frigorífic, rentadora, escalfador, taula menjador, cadires, armari menjador, llits, lliteres i matalassos i armaris individuals. El cost total de la compra ascendeix a 1.635.945 ptes.

Preparació legal dels contractes. els contractes tindran una durada d'un any, prorrogables després d'una revisió dels pisos.

Seràn signats per un titular de cada grup (representant) i la resta dels ocupants s'inclouran de forma nominal. Si un dels ocupants decideix marxar haurà de comunicar-ho a la comissió de seguiment, i aquesta decidirà qui serà el nou ocupant.

La comissió tindrà potestat de visitar els pisos, com a mínim, dues vegades l'any.

Es preveu que el no pagament de la quota mensual per algun dels ocupants pot suposar la rescissió del contracte.

5a. FASE Desembre 1994

Serveis Socials i PROURSA

El dia 20 de desembre cada grup visita al seu corresponent habitatge. Posteriorment es signen els contractes pel titular de cada habitatge en presència del senyor Alcalde de l'Ajuntament de Rubí, el Gerent de PROURSA i la regidora de la Macroàrea de Serveis personals de l'Ajuntament.

El dia 21 es produeix el trasllat als pisos. Paral·lelament l'Àrea d'Urbanisme i la Policia Municipal s'encarreguen d'enderrocar les barraques i precintat l'entrada de la finca que fins el moment ocupava el col·lectiu.

Al gener de 1995, finalitzada la fase de reallotjament, es constitueix un grup de treball per seguir el funcionament quotidià dels habitatges, format per un tècnic de PROURSA, una tècnic dels Serveis Socials, un membre de CITE i els representants de cada un dels grups. Les funcions de la comissió són:

- Seguiment de la infraestructura dels pisos (obres menors, arrejaments,...).
- Seguiment del pagament de les quotes mensuals.
- Orientació i resolució de conflictes dins dels grups.
- Informació dels recursos existents a la comunitat.
- Revisió dels ocupants dels pisos (en previsió a possibles ocupacions per immigrants que no consten al contracte).
- Avaluació permanent del programa i de les renovacions del contracte.

SITUACIÓ ACTUAL I AVALUACIÓ

1.- D'ençà de la reubicació fins avui, s'han produït sensibles variacions en el cens de la població que resideix als habitatges destinats al col·lectiu d'immigrants.

Hi ha hagut 7 baixes, la majoria de les quals obeeixen al fet que aquestes persones han pogut establir la seva situació laboral, procedint al reagrupament familiar, és a dir, han vingut a viure a Rubí la dona i els fills, i per tant, han accedit al mercat lliure d'habitatges.

Hi ha hagut les corresponents 7 altes seguint els criteris exposats anteriorment.

2.- Una situació no positiva a destacar és la manca progressiva de treball que afecta a aquest col·lectiu. Actualment només quatre persones treballen amb contracte laboral, la resta ho fan a l'economia submergida, no treballen o bé algun rep la Prestació de la Renda Mínima d'Inserció. Com a conseqüència, s'han donat diverses situacions de deute importants de lloguer, essent aquest un dels temes més treballats en aquest últim període. En tots els casos es pacten uns acords de pagament de deute.

Ateses les dificultats que està travessant darrerament aquest col·lectiu, s'ha produït una orientació constant cap els Serveis Socials.

3.- La valoració que en fem, malgrat el punt exposat anteriorment, és positiva perquè els resultats s'ajusten als objectius inicials:

- Informar de les possibilitats i recursos que ofereix la ciutat.
- Facilitar un habitatge en condicions dignes.
- Afavorir la plena integració del col·lectiu d'immigrants a la comunitat.
- Garantir que sigui una xarxa d'establiment temporal, és a dir, que una vegada establitzada la situació econòmic-laboral, accedeixin pels seus mitjans al mercat lliure d'habitatges.

4.- Cal afegir com a element positiu, l'excel·lent col·laboració existent entre tots els sectors implicats. Aquest és un aspecte cabdal pel seguiment del programa, per resoldre les incidències que es van produint, per recollir totes les sensibilitats i per realitzar millores efectives en el propi programa.

Rubí, març de 1997

JORDI DOMINGO I QUERALT

Regidor d'Urbanisme, Obres i Serveis
de l'Ajuntament de Rubí.

Butlleta d'inscripció

Cognoms .....
Carrec .....
Entitat .....
Departament o àrea de dependència .....
Adreça laboral .....
Telefon/fax .....
Districte postal .....

Inscripció. Per formalitzar la inscripció cal enviar aquesta butlleta (per correu o fax) prèviament emplenada a:

Federació de Municipis de Catalunya
Via Laietana, 33, 6e, 1a
08003 Barcelona
Tel. 310 44 04 / Fax 310 71 03

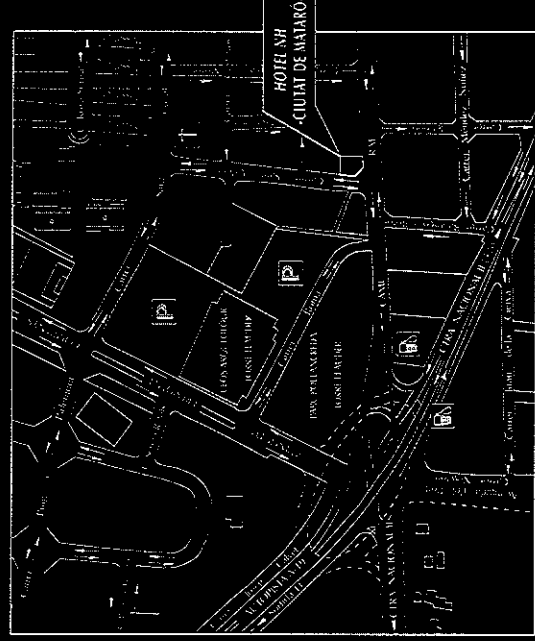
Associació Catalana de Municipis
Rbla. de Catalunya, 15, 3e, 2a
08007 Barcelona
Tel. 301 86 00 / Fax 318 97 86

Quota d'inscripció: 2.000 pessetes.

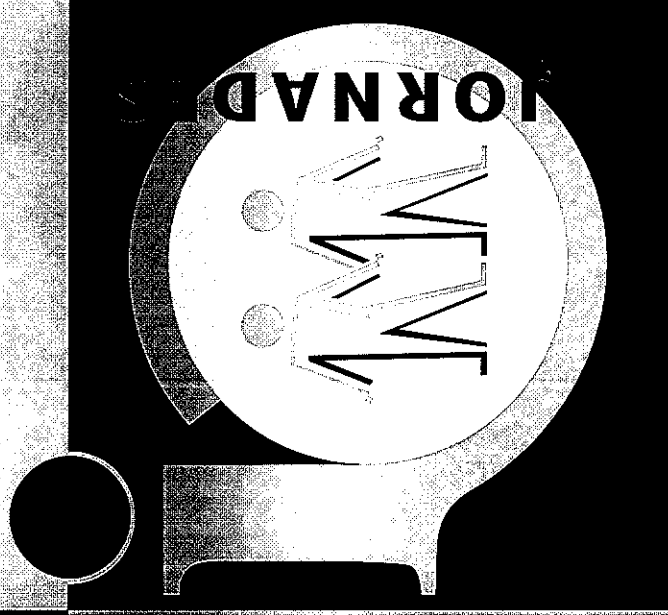
El pagament s'haurà de fer efectiu el mateix dia de l'inici de les jornades i abans de retirar la documentació.

Objectius de les jornades

- Exposar, analitzar i valorar quin és l'estat de la qüestió de la integració social dels immigrants amb el posicionament i la definició d'objectius de totes les administracions implicades: Govern central, Generalitat i ens locals (diputacions, consells comarcals i ajuntaments), així com també l'aportació de la Unió Europea en aquest tema, en el marc de la resolució de la UE sobre «L'any 1997 contra el racisme».
- Prestar atenció especial a les experiències i les línies de treball impulsades des de l'àmbit local. Relacionar els programes i els projectes que s'han desenvolupat i s'executen per part dels ens locals: Pla global, assessorament jurídic i laboral, habitatge, educació a tots els nivells, sanitat, treball, cultura, etc.
- Detectar les dificultats i les demandes més importants respecte a la integració social dels immigrants.
- Analitzar i valorar quin és el grau de cooperació entre les diferents administracions de cara a la integració social dels immigrants. Propostes per incrementar la cooperació.
- Acordar línies conjuntes de treball i de cooperació de totes les administracions respecte del treball social amb immigrants.
- Conèixer la situació de l'associacionisme i de la participació dels immigrants en el disseny i posada en marxa dels diferents projectes.
- Exposar les línies d'actuació pel que fa a la sensibilització de l'opinió pública respecte a les activitats racistes i xenòfobes i en favor de la tolerància i la interculturalitat.

Les **administracions locals** i la **integració social dels immigrants**

MATARÓ, 20 i 21 de març de 1997

TRÈS SOCIETATS ANÒNIMES

ORGANITZADORS:

AMB EL SUPORT DE:

Participants

Les jornades, pel seu contingut, van adreçades principalment a alcaldes i alcaldesses o bé regidors i regidores amb competència delegada en temes d'immigració, així com també a alts càrrecs tècnics amb responsabilitat en l'àmbit local.

Ahora creiem important la presència d'alts càrrecs dels diferents departaments de la Generalitat implicats en el Pla interdepartamental d'immigració.

Hem de comptar també amb la participació i l'assistència d'alts càrrecs de l'Administració central.

També s'hi convidaran ponents de les diferents direccions generals de la Unió Europea relacionades amb la immigració.

Continguts específics

Les jornades es desenvoluparan durant un dia i mig.

20 de març

9:00 h Lliurament de la documentació.

9:30 h Benvinguda per part de l'Alcalde de Mataró,
Il·lm. Sr. Manuel Mas

Ponències

10:00 h Politiques d'immigració de la UE.

*Sra. Carmen Gómez, DGV
Direcció General 5 UE.*

10:45 h

La política d'integració social dels immigrants del Govern central. La cooperació amb els ens locals
*Excm. Sr. Javier Arenas, ministre
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.*

11:30 h

Descans

12:00 h

Pla interdepartamental d'immigració de la Generalitat. Cooperació amb els ens locals
Honorable Sr. Antoni Comas, conseller de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

12:45 h

Les administracions locals i la integració social dels immigrants
Il·lma. Sra. Maite Argué, diputada presidenta de l'Àrea de Serveis Socials de la Diputació de Barcelona.

13:30 h

Presentació dels tallers
Sra. Paquiona Floriach, consellera delegada de Sanitat i Serveis Socials de l'Ajuntament de Mataró.

De 14 a 16:30 h Pausa per dinar.

Tallers

16:30 h

1. Informació i assessorament als immigrants
*Il·lm. Sr. Josep M. Corral
Tinent d'Alcalde de l'Àrea de Benestar Social de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet.*

2. Programes integrals municipals d'immigració
*Il·lm. Sr. Miquel Robirola
Alcalde d'Avenys de Mar.*

3. Educació (infància, adolescents, adults)
*Il·lma. Sra. Eulalia Vintó
Segona tinent d'Alcalde i regidora de Benestar Social i Educació de l'Ajuntament de Barcelona.*

4. Formació ocupacional i treball
*Il·lm. Sr. Joan Aguado
Alcalde de Vilatorrada de Penedès.*

18:30 h Fi de la primera jornada.

21 de març

Ponències

9:30 h El nou reglament de la Llei d'Estrangeria

*Sra. Lidia Santos
Catedràtica de Dret Internacional de la UAB.*

Tallers

10:15 h

5. Sanitat
*Il·lma. Sra. Isabel Brusososa
Alcaldesa d'Olot.*

x 6. Habitatge

*Il·lm. Sr. Eduard Pallegà
Alcalde de Rubí.*

7. Menjor i promoció socials

*Il·lm. Sr. Esteve Oriols
Alcalde de Vilanova i la Geltrú.*

8. Associacionisme i participació

*Il·lm. Sr. Joaquim Rey
President del Consell Comarcal del Maresme.*

De 12 a 12:30 h Descans

12:30 h Lectura de les conclusions i propostes de treball de cada taller, a càrrec dels presidents i presidentes respectius.

13:30 h Conclusions generals a càrrec de l'ACM/FMC.

13:30 h

Cloenda

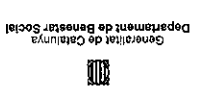
*Il·lm. Sr. Josep Grau
Alcalde de Moixerusa i president de l'Associació Catalana de Municipis.*

*Il·lm. Sr. Manuel Mas
Alcalde de Mataró i president de la Federació de Municipis de Catalunya.*

*Honorable Sr. Jordi Pujol
President de la Generalitat de Catalunya.*

14 h Apertiu de conial.

JORNADES

AMB EL SUPORT DE:

